

MÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6 oktyabr 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 220 (6248) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

**Müsavat
25 oktyabra
mitinq
təyin
etdi**

yazısı sah.5-də

Gündəm

Qərb Rusyanın qarşısına SOCAR-la çıxır

Azərbaycanın önemini artırın sensasiyalı gelişmə; iddiyalara görə, ABŞ SOCAR vəsitedilə Güney Qafqazda ikinci BP-sini yaratmaq isteyir...

yazısı sah.11-də

Türk generalın Bakıya gelişinin pərdəarxası...

yazısı sah.8-də

Nigar Yaqublu Fransa təəssüratlarından və görüşlərindən danışdı

yazısı sah.3-də

Müsavatın Məclis sədrindən rəqibinə ittihamlar

yazısı sah.4-də

MTRŞ ANS-i 54 min manat cərimələdi

yazısı sah.2-də

Dollarla olan kreditləri manata çevirərkən nələrə diqqət edilməlidir...

yazısı sah.6-də

Sahin Cəfərli: "Rusiya Ukrayna ərazilərindən geri çəkiləcək"

yazısı sah.9-də

Əli Kərimlinin müşavirinin döyüyü şəxs yeni şikayət hazırlayıır

yazısı sah.10-də

Tonlarla pambıq sahədə batdı - sahibkarlar ziyanı...

yazısı sah.12-də

Bakıda şadlıq sarayında dava: toy sahibləri administratoru döydü...

yazısı sah.14-də

Xoşqədəmin verilişinin bağlanması böyük ictimai etiraz

yazısı sah.15-də

Təfəkkür Universitetinin filial rəhbəri tutuldu və buraxıldı

yazısı sah.2-də

"Azərenerji" özəlləşdirməyə hazırlanır

İQTİDAR OLİQARX - MƏMUR PİRVERDİYEVLƏ BİRDƏFƏLİK ÜZÜLÜSÜR

Maliyyə naziri Milli Məclisin komitələrinin birgə iclasında ASC sədrinin taleyinin artıq həll olunduğunu anons edib; iqtidarin etibarını itirən oliqarx bir sıra qalmaqallı işlərdə əsas figurantlardan biridir

yazısı sah.6-də

Suriyada Qarabağın da taleyi həll olunur - şok gelişmə

Rusyanın Yaxın Şərqdə özünü hegemon güc kimi təsdiqləmək planı həm də postsovət məkanındakı münaqışlərdə həllədici söz sahibliyini saxlamağa yönəlib; "Stratfor": "Bakı Qarabağı qaytarmaq üçün Kremlə anlaşa bilər..."

yazısı sah.9-də

**Ziya
Məmmədovun
Göyçayda pul
paylaşması
xəbəri yayıldı**

yazısı sah.4-də

**Razi Nurullayev:
"Onların
üzünə
tüpürmək
lazımdır"**

yazısı sah.10-də

**Pənah Hüseyn:
"Söhbət işğal
altındaki
torpaqlarımızın
terrorçularından
təmizlənməsindən
gedir"**

yazısı sah.13-də

Yazarımız Tofiq Yaqubluya Azadlıq!

Xəber verdiyimiz ki-
mi, Müsavatın
Məclis üzvü Nigar
Yaqublu sentyabrın
24-dən oktyabrın 4-nə
qədər Fransada səfərdə
olub. AŞ PA-nın dəvəti ilə
rəsmi səfərdə olan N.Yaqublu
səfər çərçivəsində
AŞ PA rəsmiləri ilə görüş-
lər de keçirib.
“Yeni Müsavat”a açıqla-
masında N.Yaqublu bildi-
rdi ki, səfər çərçivəsində
AŞ PA prezidenti Ann
Brasserlə görüşüb.

Görüşün əsas mövzusu
Azərbaycandakı siyasi məh-
buslar problemi olub. Nigar Ya-
qublu AŞ PA təmsilcisinə mü-
vafiq sənədlər təqdim edib.
Müsahibimiz dedi ki, səfər çə-
rçivəsində həmçinin AŞ PA-nın
İnsan haqları üzrə komissarı
Nils Mijnieksle, eləcə də Fransadakı azərbaycanlı mühacir-
lərlə görüşüb.

Müsahibimiz dedi ki, gö-
rüşlər zamanı bir qayda ola-
raq Azərbaycandakı siyasi
durum, insan haqlarının və-
ziyyəti və sair kimi mövzular
müzakirə olunub. N.Yaqublu
AŞ PA təmsilçilərinin ölkə-
mizdəki vəziyyətə bağlı mə-
lumatlı olduğunu diqqətə çat-
dırıdı: “Onların da əsas sualları
siyasi məhbuslar, onların saxlanma şəraiti, ölkədəki son həbslər barədə oldu. To-
fiq Yaqublu ilə xüsusilə maraqlanırdılar. Xüsusən de si-
yasi məhbus ailesindən bir nəfərin onlara görүşə gəlmə-
sin qiyamətdirdiler. Hər gö-
rüşdə xüsusi vurğulandı ki,
onların ən böyük çabası siyasi
məhbusların azad edilməsidir
və bu istiqamətdə bütün səy-
lərini gücləndirəcəklər. Xanım
Brasser dedi ki, Nyu Yorkda
olanda Milli Məclisin spikeri
Oqtay Əsədovla görüşüb və
ona da Azərbaycandakı siyasi
məhbus problemini çatdırıb.

“Ora real connet’ id!”

Nigar Yaqublu Fransa
təəssüratlarından və görüşlərindən danışdı

Xanım Brasser həmçinin bu problemin həlli üçün çalışacaqlarını, hər şeyin yaxşı olacağına ümidi etdi. Onlar da çalışırdılar ki, AŞ PA-ya 32 nəfər nümayəndə heyəti göndərilsin. O qərar qəbul olunmasayıb, bu, seckiləri tanımamaq anlamına gəldi. Görüş zamanı parlamentarilər etiraf edirlər ki, Səməd Seyidov bu sahəde yaxşı çalışır. Təbii ki, səhəbat parlamentariləri ələ almaq, Azərbaycanın xeyrinə qərar çıxarmaq üçün göstərilən səylərən gedir.

N.Yaqublu dedi ki, Fransa-
da olarkən Leyla-Arf Yunus
cütüyünün qızı Dinara Yunu-
su da görüb. Siyasi məhbus
övladı da onun kimi AŞ PA nü-
mayəndəleri, parlamentarilər-

ki, onun hər iki valideyni türme-
qapıları arxasında olduğu üçün
durumu bizimkindən ikiqat ağır
idi”.

Müsahibimiz sənədləşmə-
lərde yaranan bəzi yubanma-
lara görə AŞ PA iclasında işti-
raf edə bilmişdir. Amma orda
baş verənləri təqib edib və on
əsasi səlahiyyətli nümayənələr-
ərələr görüşə bilib. N.Yaqublu
Fransada olarken atası ilə
de əlaqə saxlayıb və onu bütün
görüşlər barədə məlumat-
landırıb: “Atanın istəyi o idi ki,
görüşlərde daha çox siyasi
məhbus probleminə toxunum.
Özü ilə bağlı heç bir məsələni
və ya şikayəti xüsusi olaraq
çatdırmağı xahiş etmədi. Sa-
dəcə, məndən AŞ PA təmsil-
çilərinə “daha konkret və da-
ha ciddi addımlar atsınlar” xa-

hişini çatdırmağımı istədi. Ata
daha çox mənim görüşlərimə
maraqlanırdı. Mən də dedim
ki, bütün görüşlərdə mən da-
nişirdim, qarşı tərəf isə dinlə-
yirdi. Yanvar sessiyasında

hər alışqılıqdan imtina etdi.

“Siciliya ilə Xaribda arasın-
da qalmaq” deyə bir zərbül-məsəl var, biz ona “odla
su arasında qalmaq” deyirik. Hazırda ölkəmiz odla
su arasında qalmaqdır.

Düşmənin dostunun dostu olmaq...

Xalid KAZIMLI

Yunan mifologiyasında “Siciliya ilə Xaribda arasın-
da qalmaq” deyə bir zərbül-məsəl var, biz ona “odla
su arasında qalmaq” deyirik. Hazırda ölkəmiz odla
su arasında qalmaqdır.

İndi demək olmaz ki, od Amerikadır, su Rusiya, yaxud da
əksinə. Əsas odur ki, arasında qaldığımız od da tehlükəlidir,
su da. Biri batırır, o biri yandırır.

Ancaq hər halda, hansının daha az təhlükəli olduğunu
təsbit edəsi olsaq, bu yazının müəllifi ABŞ-ı su sayır, Rusiya-
ni isə od. Rəsmi Moskvanın oda qalamadığı yer qaldırmış?

Budur, ABŞ dövlətinin siyasi kursunun ifadəçisi olan
“Vaşington tayms” qəzeti ölkəmizlə bağlı “Dağlıq Qarabağ
hadisələrinə yenidən baxış” başlıqlı yazı verib və bu yazıda
bele ifadələr var:

“Ermənistanın təcavüzkar dövlət olması şübhə doğur-
mayan faktdır”;

“Ermənistan beynəlxalq institutlar, məhkəmələr və qanun-
un alılıyini görməzdən gelir”;

“Rusiya və Ermənistan üçün beynəlxalq hüquq mənasız
anlaysıdır”.

Göründüyü kimi, olduqca aydın və sırf həqiqəti ifadə
edən fikirlərdir və son 25 ildə Rusiya mediasında bele bir ya-
zi heç vaxt yer almayıb.

Kremli də, Rusyanın rəsmi və müstəqil mediası da da-
ima Ermənistanın tərefində olub, bir dəfə də olsun həqiqəti
çılpaqlığı ilə qeyd etməyib.

Bu, ABŞ mediasının mövqeyiyidir. İndi bu yazını Azərbay-
can və ABŞ arasında yaranmış son ittilafları həll etmək isti-
qamətində atılmış addımlardan biri də hesab etmək olar.

Ancaq baxaq görək, dünyanın 200 dövlətindən biri
olan, 50 böyük dövlətdən biri olmayan Azərbaycanın dünya
hegemoni ilə arasının düzəlməsinə hansı tərefin daha çox
ehtiyacı var?

Əlbəttə ki, bele bir təşəbbüs olsa-olsa Azərbaycandan
gəlməlidir. Məhz rəsmi Bakı çağdaş mürəkkəb beynəlxalq
situasiyada istər regionda, istərsə də dünyada qüdrətli mü-
təfiqlər qazanmaqdə maraqlı olmalıdır.

Təəssüf ki, Azərbaycan iqtidarı Rusiya və ABŞ-a müna-
sibətde getdikcə daha aydın şəkildə birincinin tərefində yer
alığı Görür. Bunun səbəbləri barədə evvəller çox yazılıb,
bir dəqəqə qısa şəkildə təkrar edək: bu, ona görə belədir ki, ölkəmiz
“rus ayısı”nın çox yaxındır, pəncəsini qaldırıb qo-
layıansa, caynağı bizi tutar. Neinki Azərbaycan, o biri keçmiş
SSRİ respublikaları da aqressiv yiricinin caynağına tuş gel-
mək istəmir. Yalnız Ukrayna və Gürcüstan istisnadır, on-
ların da hansı gündə olduğu hər kəsə bəlli dir.

Bununla belə, Qarabağ işğal etmiş erməni separatçıları
nın danılmaz himayədəri, onları silahla, pulla, hər şəxslə tə-
min edən Rusyanın yanında olaraq, regiondakı durumla
bağlı hər şeyi doğru-dürüst şəkildə bilən və zaman-zaman
dilə gətirən ölkəye - ABŞ-a qarşı çıxməq düzgün xarici siya-
sət sayılı bilməz.

Bəllidir ki, dünyada amansız hərbi-siyasi mübarizə gedir və əsasən iki təref var. Bunun birində mədəni dünyanın
təmsilçiləri, demokratik dövlətlərdir, digərində Rusiya və
onun despotizm yuvası olan əlaltılarıdır. Azərbaycan Rusiya-
nın yanında olaraq mədəni dünya ilə münasibətlərini kor-
lamaqdadır.

Sirf milli maraqlar və Qarabağın taleyi baxımından biz bu
tayda ola bilmərik. Çünkü Rusiya və Ermənistan strateji və
ayrılmasız müttəfiqlərdir. Bu gün qan qardaşı Ukrayna ilə mü-
haribə aparan Rusiya sabah digər kiçik qardaşı Belarusla da
vuruşa bilər, amma onun bir gün Ermənistana düşmən ola-
cağı istisnadır. Çünkü Moskva Ermənistani özünüñkü sayıb,
onu Həştərxan vilayəti kimi bir şey hesab edir.

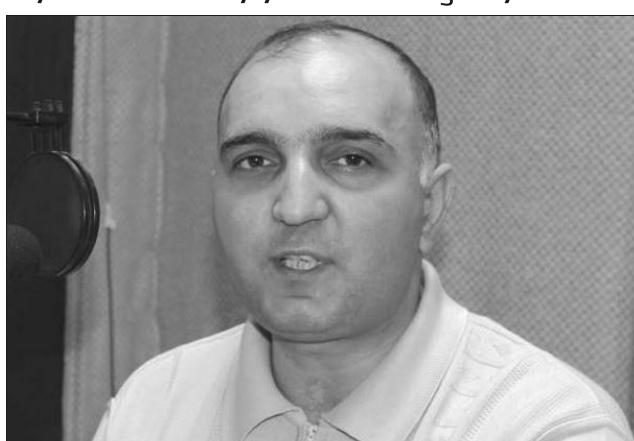
Söz yox, ABŞ da Qarabağ məsələsində təreflərin qarşı-
lılıq güzəşətə getməsini isteyir və bu zaman Azərbaycanın
daha çox güzəşətə getməli olduğunu düşünür. Əvvellər bu
dövləti idarə edən dairələrde belə bir yanlış təsəvvür qabar-
mışdı ki, əgər Qarabağ münaqışesi Ermənistən xeyrinə
həll edilse, Ermənistən Rusiyadan qopa bilər. “Vaşington
tayms”ın son yazısı isə göstərir ki, amerikalı politoloqlar ar-
tıq Rusiya-Ermənistən birliyinin sarsılmaz və əbədi olduğunu
düşünürler.

Bu faktdır ki, Ermənistən həmişə, bütün məsələlərdə
Rusyanın yanında olmasına özünü beynəlxalq birliyin gö-
zündən salıb. Bütün qüdrətli dövlətlər onun Rusyanın vas-
salı olduğunu bilirlər və ona belə də yanaşırlar.

Azərbaycanın özünü Ermənistənla bir tutması, moskva-
pərest siyaset yeritməsi, beynəlxalq təcridlə üzləşmiş Rusiya-
nın yanında durması xeyrliyə deyil, bu yaxşı perspektiv
və etmir.

“İctimai əsaslarla işləyirik”

Azər Qaraçənli yeni fəaliyyətə başlayan saytdan danışdı

Yeni fəaliyyətə başlayan
novator.az saytının artıq
oxuculara təməd. Saytın təsisçisi jurnalist
Azər Qaraçənliidir. “Yeni
Müsavat”a açıqlamasında
A.Qaraçənli yeni saytdan və
gələcək planlarından danışdı.
Müsahibimiz bildirdi ki, novator.az-1
bu yay hüquqi prosedurlara tam uyğun qaydada
rəsmən təsis edib: “Təməslər
köməyi ilə texniki işlər aparıldı.
Bu işlər hələ tamamlanma-
sa da, artıq materiallər yerləş-
dirik.”

Novator.az ictimai əsaslarla
yaradılmış və elə bu əsaslarla
da əməkdaşlığı hazır olan
şəxslərin, dəhaçox müəlliflərin
ortaq tribunası sayılı biler. Söz-
süz ki, indiki sayt bolluğunda
pulsuz-parasız sayt işlətməyin
çətinliyindən xəbərdarıq. Am-
ma elə özüm qarışq çap olun-
mağa bir bucaq gəzen müəllif-
lərin olduğundan da xəbərdar-

ram. Baxmayaraq ki, bir jurnalist
vərdişi ilə novator.az-da
ara-sıra xəbərlər de veririk, bu-
nunla belə, sayt əsasən müəllif
yazlarının tribunasına çevirmə-
yi düşünürük. Özümüzün xəbər
hazırlamaq imkanımız, demək
olar, yalnız tərcümə səviyyəsin-
dədir ki, bunu da edirik - yeni
texnologiyalar haqda xərici me-
diada gedən maraqlı məlumat-
ları dilimizə çevirib saytda yer-
ləşdiririk. Gütümümüz yalnız buna
çatır və belə veziyətdə bundan
xəris nəsə etmek fikrində deyilik,
çünki əks halda novator.az
başqa saytların hazır material-
larının toplusuna çevirile bilər ki,
bunu da qətiyyən etmek fikrində
deyilik. Hazırkı şəraitdə - malik-

yəzis, ictimai əsasla nə etmək
olarsa, onu edirik”.

A.Qaraçənli dedi ki, saytın
dizaynı “Word.Press” sistemi-
mində hazırlanıb, bu sistemin
həvəskar səviyyədə və maliyyə-
siz sayt yaratmağa imkan
verdiyi bəlli dir: “Necə deyirler,
bundan utanmırıq, kasibin olan-
ından”.

A.Qaraçənli bildirdi ki, da-
ima onunla əməkdaşlıq etməsi
təmənnəsiz müəlliflər var: “Son
aylarda onların başqa yerlərdə
yazı dərc etdirməyə həvəssiz
olduğunu müşahidə etdim. Eyi-
ni zamanda son bir neçə ayda
özüm, qəzeti diliyə desəm,
heçmi 400 min işarəye yaxınla-
şan silsilə qələmə alısmışam.
Başqa yazılarım və qeydlərim
de arxivimdə toplanıb. Xudma-
ni bir tribunada bunları “xird”
etmek istəyirik, qalanına Allah
Kərimdir”. □ Sevinc TELMANQIZI

"Krutoy" Putinin yanlışı

Zahid SƏFƏROĞLU
zahid.safaroglu@box.az

Rusiya Suriyada hərbi əməliyyatlara qərar verməklə hansı siyasi bataqlığa girdiyini, deyəsan, yavaş-yavaş anlamağa başlayıb. Hər haldə, Suriya səmasında ABŞ və Rusiya hərbi təyyarələri lap yaxından aviauçuslar və zərbələr həyata keçirməyə başlayıbsa, bunun on ciddi nəticəsini çox gözləmək lazımlı - nə fərqi ki, Rusiya bu ölkəyə, Putinin dediyi kimi, "legitim əsasda" gərib, ABŞ isə qeyri-legitim.

Artıq ilkin elamətlər görünməyə başlayıb. NATO üzvü, ABŞ-in regiondakı əsas müttəfiqi Türkiye Rusiyaya nota verib. Rusiya qırıcı-bombardmançılarının qardaş ölkənin hava məkanını pozması rəsmi Ankaranı belə bir sərt addım atmağa vadar edib: Rusiya səfiri Türkiye XİN-ə çağırılıb və ona etiraz notası təqdim olunub.

Ankara beləcə, Moskva ilə normal münasibətlərə rəğmən, kəskin addım atıb. Halbuki qardaş ölkə ABŞ-in təzyiqlərinə rəğmən, indiyədək Rusiya əleyhinə iqtisadi sanksiyalara qoşulmayıb. Amma indi o, Moskva ilə nota dilində danışır. Çünkü başqa yol saxlanmayıb.

Bu, münasibətlərdə nəsə yeni bir situasiyadır. Ağilli analitiklər həm bu nəticəni, həm də Kremlin bir çox digər müsəlman ölkələri ilə münasibətlərinin pisləşə biləcəyini proqnoz eləmişdilər. Türkiye onların arasında məxsusi yer tutur.

Əvvəla, qardaş ölkə yegane NATO ölkəsidir ki, Qərbin Rusiya əleyhinə sanksiyalarına qoşulmayıb. İkincisi, o, Putinin herbi müdaxile qərarı verdiyi Suriya (İŞİD-lə) ilə bilavasitə həmsərhəddir. Üçüncüsü, iki ölkə arasında enerji sahəsində (AES tikintisi və s.) bir neçə on milyard dollarlıq ilkin anlama var, üstəlik, "Türk axını" layihəsi hələ gündəmdən çıxmayıb.

Odur ki, mənətiqi sual ortaya çıxır ki, Rusiya təyyarələri Türkiyənin hava məkanını pozmaqla nəyə nail olmaq isteyir? Bu təxribatdır, yoxsa? Axi öte yandan Türkiyənin hava məkanını pozmaq elə NATO-nun hava məkanını pozmaq, alyansa qarşı "əzələ göstərmək" deməkdir. Təsadüfi deyil ki, incidentdən dərhal sonra Pentaqon Rusiyani hədələyib.

Motivindən asılı olmayaq, gerçək belədir ki, bu cür tehlükəli durumu Kremlin yanlış Suriya avanturəsi yaradıb və faktiki şəkildə NATO ilə rus hərb maşınını bir ərəb ölkəsində, Yaxın Şərqdə üz-üzə getirib.

Əlbette ki, tərəflərin hərbi göstəriciləri qeyri-bərabərdir və Qərbin xeyrinədir. Sövgəliyi, ötən ay Avropadakı nüfuzlu hərbi təhlil mərkəzlərindən biri dönyaının ən güclü ordularına malik 20 dövlətin siyahısını tərtib eləmişdi. Siyahiya görə, ABŞ dünyada ən böyük silahlı qüvvələrə sahibdir. İkinci yerdə Rusiya, üçüncü yerdə isə Çin qoyulmuşdu (*Türkiyə 10-cu sıradada qərar tutub*). Sənəddə əksini tapan maraqlı detallardan biri isə bu idi ki, Birleşmiş Ştatların hərbi büdcəsi (614 milyard dollar) sırada özündən sonra gələn 9 ölkənin toplam hərbi büdcəsindən çoxdur. Təsəvvür edildimi?

Bu, şübhə yox ki, həm də və ən əvvəl Rusiya üzərində iqtisadi gücün, iqtisadi üstünlüğün göstəricisidir. Eyni zamanda NATO-ya daxil olan tek bir ölkənin büdcəsidir. Amma alyansda Böyük Britaniya, Almaniya, Fransa, Türkiye kimi iri və qüdrətli dövlətlər də var. Demək, Kremlin NATO ilə qarşı-qarşıya gəlmək istəyi absurd görünür. Elə isə Vladimir Putinin Türkiye vəsiti ilə alyansı təxribata çəkmək istəyi nə ilə bağlı ola bilərdi?

Böyük ehtimalla, son baş verənlər Putinin özünü dünyaya, ələlxüsəs da iqtisadi cəhətdən getdikcə daha ağır duruma düşməkdə olan rusiyalılara "krutoy" ("dik-baş") və cəsarətli lider kimi göstərmək istəyi ilə əlaqədardır. Ancaq böyük siyaset emosiyalar üzərində deyil, soyuq və dəmir mənətiq üzərində qurulanda uğurlu olur.

Bu sadə həqiqətə, Suriyaya müdaxilənin yanlış (tələ), yoxsa ki, "naxış" olduğunu Kreml başçısı elə Suriya timsalında bir daha əminlik hasil edəcək - bir az gec və ya bir az tez.

Bakıda oğlu Anar Məmmədov prezidentin qatıldığı Qolf klubunun açılışına dəvət almadığı bir vaxtda nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov Goyçayda pul paylayır. Yerli menberlərdən redaksiyamızda daxil olan xəbərde deyilir ki, Ziya Məmmədov növbəti əmək məzuniyyətinə ata yurdı Ucarda keçirir. Menbəmiz iddia edir ki, 2 gün əvvəl Ziya Məmmədov Ucordan Goyçayda Hüngütlü kondindəki imarətinə gəlib. Ucarla Goyçay rayonunu birləşdirən yoluñ kənarında nazir camaata pul paylayıb.

Qaynağımız iddia edib ki, idmançı geyimində olan nazir mühafizəçilərsiz olub, maşını özü idarə edib. Yol kənarında xırda ticarətənəşşələr təmas quraraq onlara 50 və 100 manat paylayıb. Rayonun mərkəzində isə nazirin tikilməkdə olan bir evin sahibine 500 manat verdiyi də bildirilir.

Oktjabrın 4-də prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva "Azərsun Holding" Şirkətlər Qrupunun "Xəyal Adası" layihəsi çərçivəsində SABIS Sun Beynəlxalq məktəb kompleksinin və Qolf klubunun açılışında iştirak ediblər. Həmin tədbirdən yayılan fotoslarda Azərbaycan Qolf Federasiyasının prezidenti Anar Məmmədov gözə dəyməyib. 2012-ci ildə Azərbaycan Qolf Federasiyasının yaradıban, böyük təmtəraqla ictihadı təqdim eden Anar Məmmədovu isə oktyabrın 4-də, dövlət başçısı və xanımının baş çəkdiyi "Xəyal Adası"nın Qolf klubuna dəvət etməyiblər. Qolf klubunun binasında Prezident İlham Əliyev bu idman növündə oynamaya gələn xarici ölkələrin nümayəndələri ilə görüşüb. Qolf klubunun dünyasının müxtəlif ölkələrindən olan üzvləri və Qolf Akademiyasında təhsil alanlar da görüş olub. Bu görüşlərin heç birində Anar Məmmədov olmayıb. Ziya Məmmədovun oğluna belə bir mühüm

Ziya Məmmədovun Goyçayda pul paylaması xəbəri yayıldı

Anar Məmmədovu prezidentin qatıldığı qolf klubunun açılışına niyə çağırmadılar?; nazirin qardaşı "ölkədə çaxnaşma yaratmaq istəyənlər var" dedi

Ziya Məmmədov

tədbirdə ölkə rəhbərliyinin yanındakı görünmək haqqı niyə tanınmayıb?

Yada salaq ki, A.Məmmədov Azərbaycanda Qolf Federasiyasının, daha sonra isə Qolf Akademiyasının yaradılmasında əsas təşəbbüskar olub. 2013-cü il oktyabrın 2-de Azərbaycan Qolf Federasiyasının inzibati binasının və Qolf Akademiyasının açılış mərasimi keçirilib. Anar Məmmədov gənclər və idman naziri Azad Rəhimovla birgə təntənəli açılışı bildirən qırmızı lenti dəkəsiblər. 2 il sonra, 2 gün fərqli düzənlənən tədbire Anar Məmmədovun dəvət olunması haqlı suallar yaradır.

Baş verənlərə A.Məmmədovun özünün münasibətini öyrənmək üçün sahibi olduğu "Garant

Holding"lə əlaqə saxlaşdıq. Anar Məmmədovla dənişməq istədiyimizi öyrənen köməkçi xanım bir neçə dəfə kimliyimizi dəqiqləşdirəndən sonra "birleşdirirəm" deyib destəyi asdi. Xəttin eks tərafında nazir oğlunun səsini eşidib suallarımızı ona vermek xoşbəxtliyi bize nəsib olmadı.

Qolf Federasiyasının prezidenti olan Anar Məmmədovla bağlı yazılara operativ reaksiya veren "Garant Holding"ın hüquqsuna Ruslan Məmmədov da zəngimizi cavabız buraxdı. Hollandinq digər hüquqşunası Nihat Axundov isə israrlı zənglərimizə cavab vermedi.

Bu arada, yayılan xəbərlərdə Ziya Məmmədovun avtobaza müdürü işləyən qardaşı Loğman

Məmmədovun vəzifəsindən çıxarıldığı, bacısı, "Tərəqqi" liseyinin direktoru Məhbuba Məmmədovanın tutduğu vəzifədən azad edildiyi qeyd olunur.

Nəqliyyat nazirinin qardaşı Elton Məmmədov yayılan xəbərlərə müsibət bildirib. E.Məmmədov axar.az-a bunları deyib: "Loğman işdən çıxarılmayıb, həzirdə işinə başındadır. Bacım da, qardaşım da öz iş yerlərindədir. Bu yalan xəbərləri yazanlar Məmmədovlara qarşı yox, dövlət, Azərbaycana qarşı bu addımı atırlar. Ziya Məmmədov prezidentin serəncamı ilə nəqliyyat naziri vəzifəsinə teyin olunub".

E.Məmmədov qardaşı Ziya Məmmədovun əmək məzuniyyətində olması haqqda xəbərləri təsdiqleyib: "Ziya Məmmədov həzirdə əmək məzuniyyətindədir. Ziya Məmmədov da, onun yaxınları dövlət, xalqa, prezidentə sadıq insanlardır. Ancaq ölkədə çaxnaşma yaratmaq, sabitliyi pozmaq isteyənlər bu yalan xəbərləri yayırlar".

Maraqlıdır, Azərbaycan Qolf Federasiyasının prezidentinin qolf klubunun açılışına dəvət olunmaması haqqda yazılınlar nə vaxtdan sabitliyi pozan xəbərlər?

Və ya nazirin qardaşı və bacısının işdən çıxarılması xəbəri ölkədə sabitliyə necə təsir edə bilər?

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

məməq imkanları yoxdur. Bütün imzalarım doğrudur. Heç bir saxtakarlıq ola bilməz. Bildiyin ki, Tənzilə Rüstəmxanlınn 180 imzasını etibarsız hesab etdi. Elman Fəttahın da seçki dairəsində insanlara imzalarından imtina üçün tezqiyələr edilir. Həmin üssü məni qeydiyyata almaya bilərlər".

N.Sadıxlı proseslərin başında hazırkı dairədən deputat olan rəqibi Ş.Hacıyevin dayandığını iddia etdi: "Bu, onun öz tezəbbüsü ilə baş verir. Şəmsəddin Hacıyevin bu məsələdən xəbərsiz olması mümkün deyil. 500 imza təqdim etmişəm. Bir imza vərəqəm yoxa çıxdı. DSK-ya müraciət etsə də, eləvə imza vərəqəsi vermədilər. Amma yenə də 500 imzanı rahatlıqla yığdıq. İnsanlar məməniyyətə imza verirdilər. Təhdidlərdən sonra insanları təbii ki, imtina etməyə mecbur edirlər. Hər kəsin bir ince yeri var. Fuadi tənyanlar deyir ki, o, bu işlərə baxır. Sosial şəbəkələrdə də onun barəsində yazıblar. İmza vərəqələrini təqdim etdiyim 7 gün oktyabrın 7-də bitir. Bu müddət ərzində cavab verilməlidir. Qanunla imza vərəqələrinin yoxlanılmasında nümayəndəm iştirak etməlidir. Hələ də mən bir cavab deyilməyib. Bu tərəqqiylərə səbəb Müsavatı seçki prosesindən kənardə qoymaqdır. Namizədlərin sayı nə qədər az olsa, hakimiyyətin işi asanlaşır. Seçki prosesində feallaşmanın karşısını almaq istəyirlər. 72 namizədən 72 seçkiye qoşulduq. Onlardan 9 nəfər qeydiyyata alınıb".

□ Cavanşir Abbaslı

Müsavatın Məclis sədrindən rəqibinə ittihamlar

Nüşabə Sadıxlı iddia edir ki, ona imza verən vətəndaşlara imtina ərizəsi yazdırılması prosesinin başında Şəmsəddin Hacıyev dayanır

Müsavat Məclisinin sədri, partiyinin 29 sayılı Sobayel seçki dairesindən deputatlıq namizədi Nüşabə Sadıxlı qanun pozuntuları ilə üzülləşib. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir.

N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr yaradıldı. İki gün erzində Dairə Seçki Komisiyasının (DSK) sədrini tapa bilmədik ki, imza vərəqələrini təqdim etdik. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir. N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr yaradıldı. İki gün erzində Dairə Seçki Komisiyasının (DSK) sədrini tapa bilmədik ki, imza vərəqələrini təqdim etdik. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir. N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr yaradıldı. İki gün erzində Dairə Seçki Komisiyasının (DSK) sədrini tapa bilmədik ki, imza vərəqələrini təqdim etdik. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir. N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr yaradıldı. İki gün erzində Dairə Seçki Komisiyasının (DSK) sədrini tapa bilmədik ki, imza vərəqələrini təqdim etdik. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir. N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr yaradıldı. İki gün erzində Dairə Seçki Komisiyasının (DSK) sədrini tapa bilmədik ki, imza vərəqələrini təqdim etdik. Xanım namizədə imza verən vətəndaşlara qarşı iradələrindən imtina etmələri üçün təzyiqlər edilir. N.Sadıxlı hesab edir ki, bütün bunlar onun namizediliyini qeyd almamışa bir hazırlıqdır. Həmin dairədən YAP-in namizədi hazırkı deputat, hakim partiyinin Sobayel təşkilatının sədri Şəmsəddin Hacıyevdir. Müsavat Məclisinin sədri qanun pozuntularının başında YAP-çı deputatın dayandığını iddia edir: "Oktyabrın 1-də imza vərəqələrini təqdim etmişik. İmza toplama kampaniyası dövründə də ciddi maneələr

Tək-fük adamlardan biri...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Mən onu tələbəlik vaxtı, Moskvada "kəşf" etmişdim. Televizora baxırdım. Birdən bir filmi elan etdiyi. Adı da qəribə idi - "İyul yağışı". Dedim baxım görün necə filmdir, onsuz da bir işim yox idi...

Ele ilk dəqiqələrdən filmin atmosferi məni özünə çəkdi. Xəbərim olmadı ki, film nə vaxt qurtardı...

Dedim ki, gərək bu rejissor yadda saxlayım. Filmin sonunda rejissorun adını öyrəndim - Marlen Xutsiyev idi...

Sonra isə onun haqqında bilgi toplamağa cəhd etdim. O vaxt bu, elə də asan deyildi, internet-filan yox idi... Azəcinq da olsa, müyyəyen bilgi əldə etdim və bu, mənə sonrakı bütün dövr üçün bəs etdi...

Srağagün də Rusiya saytlarına baxırdım. Birdən gözüm bir yazıya sataşdı, gördüm ki, Marlen Xutsiyev haqqındırmış...

Qəribəsi o idi ki, sən demə, rejissor hələ də sağ imiş və özünün 90 yaşıını qeyd edirmiş...

Bəlkə də indiki gənclik sovet filmlərinin nə demək olduğunu duya bilmir. Yox, mən demirəm ki, dünya kinosu sovet filmlərinin yanında bir heç idi. Bu, çox ədalətsiz qiymət olardı. Dünya kinosunun da böyük inciləri vardı...

Amma sovet filmlərini duymaq üçün o dövri yaşamaya lazımdır. Biz kinoda bir baxışa, bir sözə möhtac idik. Bəzən elə olurdu ki, bütün film ərzində bircə fikir də kifayət edirdi. Belə fikirlər adətən siyasi sistemin sıfətinə bir sillə kimi dəyirdi...

Amma Marlen Xutsiyevin filmlərində mən başqa bir nisgil duyurdum. O filmlərde dünyanın ən ülvü ideyalarından biri üzərində qurulmuş siyasi sistemi öz böhranları ilə birgə görəmek, sistemin qürubunu duymaq cəhdə vardi...

"İyul yağışı" filminin maraqlı finalı vardi. Bir tərəfdə gənclər dayanır, o biri tərəfdə də mühərbiye veteranları... Gənclərin üzündə bir çəşqinqılıq, qeyri-müyyəyen təlaş sezildi. Bu təlaş filmin yaradıcısından gelirdi. Sanki o, demək istəyirdi ki, biz gəlib dalana dırınlər, artıq, böyük bir boşluq var...

Mən o baxışları hələ də unuda bilmirəm. Sonradan böyük bir siyasi sistemin qürubuna biz də həmin baxışlarla baxırdıq - anlamağa çalışırdıq, amma çətinlik çəkirdik, bundan sonra nə olacağını yəqinləşdirməyə cəhd edirdik, di gəl, bacarmırdı...

Yadına gelir ki, o vaxtlar çox şey qeyri-müyyəyen idi. Bu qeyri-müyyəyenlik adamı sixıldı, qorxudurdu...

Mənə elə gelirdi ki, Marlen Xutsiyev bunları irəlicədən görürdü və təlaş, təşviş keçirirdi...

Əslində əsl kino da belə olmalıdır - kino düşündürməlidir... İndi baxırsan ki, axtarış var, kino çəkmək istəyen var. Amma bir təqnidçilik də var. Çalışırlar ki, xaricdə olduğu kimi, bizdə seriallar olsun ve yaxud da "Cəsur ürək" kimi bir şey olsun... Amma əbəsdir... Rejissörələrə demək istədim ki, siz insanı çəkin, bu günün azərbaycanlısını çəkin. Onda bəlkə bir şey alındı...

Təsadüfi deyil ki, sovetlərin vaxtından yadımızda "Azadlıq" kimi mühərbi serialları qalmayıb. Yaxşı, inandırıcı sehnələr olsa da, unutmuşqə belə serialları... Amma Marlen Xutsiyevin filmləri yadda qalıb. Ona görə ki, həmin o filmlərdə heqiqət zərəsi vardi...

Məsələn, mən lap bu yaxılarda bir daha "Sakit Don" filminə baxdım. Bəli, o keçmişdə hiss etdiyim, duydugum elektriği bir də duymaq üçün...

Niyə görə o dövr bizə maraqlı görünür? Əvvəldə ülvü ideyalar haqqında bir cümlə yazdım. Nə idi bu ideyalar? Qarادaşlıq və bərabərlik... Bu mənada sovet sistemi də böyük bir eksperiment idi. Həmişə olduğu kimi niyyət xoş idi, saf idi, ülvü idi... Amma nəhaq yerə demirler ki, cəhənnəmə aparan yol xoş niyyətlərdən keçir... İndi özüm-özümdən soruşram ki, o sistemə qarşı bizdə böyük nifret vardımı?..

Bəli, sistemin ideologiyalaşdırılmış həyatına, onun komsomol və partiya iclaslarına qarşı açıq vardi, onun instrukturlarını və instruksiyalarını da çoxu sevmirdi. Amma hamı dəhaçox bu fikirdə idi ki, hər şəyi korlayan elə həmin instrukturlardır, hamı düşünürdü ki, əsl sosializm tamam başqa bir şeydir...

Bəlkə də həmişə, bütün böyük sosial eksperimentlər vaxtı nəsə alınmayanda hamı tiri bir tərəfə qoyub, tükü qırmanclar. Elə o vaxt da belə ovqat güclü idi...

Tək-fük adamlar vardi ki, onlar deyir və göstərir ki, yox, camaat, xırdaçılıq etməyin, burada nəsə böyük hesabla qaydasında deyil... Belə insanların biri də rejissor Marlen Xutsiyev idi...

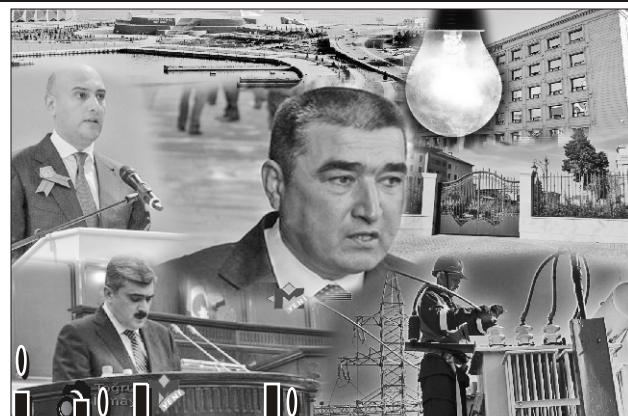
"Azərenerji" özəlləşdirməyə hazırlanır

Fevral ayında prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsi əlindən alınan "Azərenerji" rəhbəri Etibar Pirverdiyevin işdən çıxarılmacı barədə iddialar təsdiqlənir. Belə ki hökumət "Azərenerji" ASC-nin özəlləşdirilməsinə hazırlaşır.

Maliyyə naziri Samir Şerifov Milli Məclisin komitələrinin 2016-ci ilin dövlət bütçəsi layihəsinin müzakirəsi üzrə birgə iclasında E.Pirverdiyevin taleyinin artıq həll olunduğunu anons edib. Ayndır ki, hakimiyətin yuxarı eşelonunun gözündə düşmüş E.Pirverdiyev özəlləşdirmədən sonra faktiki işsiz qalacaq, olıqarx-məməmura yeni vəzifənin verilmesi də gündəmdə deyil.

Xatırladaq ki, bu ilin fevralında "Azərenerji" elektrik enerjisinin satışından uzaqlaşdırılıb, hemçinin istehlakçıların elektrik enerjisini təchizatı üçün zəruri olan əmlak və digər avadanlıqlar "Azərişiq"ın balansına verilib. Hələ o zamandan ölkə başçısının sərəncamı Pirverdiyevin sıradan çıxarılması prosesinin başlanması kimi izah edildi. Maliyyə nazirinin açıqlaması da onu deməyə əsas verir ki, iqtidár Pirverdiyevlə üzülməşkədə qərarlıdır.

E. Pirverdiyevin korrupsiya emməlli və hakimiyətdəki etibarını itirdiyi barədə məlumatlar çıxdan mətbuatda dələşidir. Səhmlərinin 100 faizi dövlətə məxsus olan ASC-ye milyardlarla dollara yaxın investisiya yatırılsı da, prezidentin fevral sərəncamından da belə məlum olur ki, ayrılan vəsaitin əhəmiyyəti hissəni mənimsənilib. Müttəxəssislərin hesablamalarına görə, ayrılan vəsait-hansi ki, onun əhəmiyyəti hissəsini dövlət kredit şəklində alıb - məqsədəyən sərf edilsəydi, Azərbaycanda sıfır variantından Avropa standartlarına uyğun elektrik enerjisini təchizat sistemi qurmaq mümkün olardı. Həm məlum sərəncam, həm hökumətin özəlləşdirmə hazırlıqları "Azərenerji" rəhbərinə bundan

Iqtidár olıqarx - məmər

Pirverdiyevlə birdefolik üzülüşür

Maliyyə naziri Milli Məclisin komitələrinin birgə iclasında ASC sədrinin taleyinin artıq həll olunduğunu anons edib; iqtidárın etibarını itirən olıqarx bir sıra qalmaqallı işlərdə əsas fiqurantlardan biridir

sonra etibar edilməyəcəyinə sübutdur.

E.Pirverdiyevin etibarını sarıdan daha bir ciddi fakt Bayraq Meydanının sabiq rəhbəri, "Azıimport" şirkətinin sahibi Rəşad Məmmədovun həbsindən sonra üzə çıxdı. Məlumdur ki, Bayraq Meydanının tikilmesi E.Pirverdiyevlə həvalə olunmuşdu və R.Məmmədovun həbsindən sonra tikinti zamanı baş vermiş yeni korrupsiya faktları mediyaya sızdırıldı. Ehtimal etmək olar ki, iqtidarda E.Pirverdiyevlə bağlı korrupsiya şübhələri hələ R.Məmmədovun həbsindən əvvəl də olub. Həm Pirverdiyevin "vurulması", həm R.Məmmədovun həbsi zəncirvari oldu. E.Pirverdiyev fevral ayında səlahiyyətlərinin əhəmiyyəti hissəsindən, iki ay sonra R.Məmmədov azadlıqlan məhrum edildi.

MTN-ə həvəle olunan bu işin istintaqı haqda hələ də heç bir rəsmi məlumat yoxdur. Amma şübhə yoxdur ki, istintaqda əsas fiqurantlardan biri də E.Pirverdiyevdir. Ara-sıra yayılan məlumatlardan da belə aydın olur ki, Külli miqdarda korrupsiya faktlarını R.Məmmədov yalnız öz üzərinə götürmək fikrində deyil.

Yeri gəlmışken, "Azərenerji" ASC sədrinin adı Beynəlxalq Bank işi ilə bağlı istintaqda da hallanır. Yayılan məlumatlara görə, cəmiyyət rehbəri Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlılıq Məbariza İdareşində bu iş üzrə dindirilib də. E.Pirverdiyevlə Beynəlxalq Bank arasında hələ bir müddət əvvəl borca görə məhkəmə çekişməsi olub. Belə ki, Beynəlxalq Bank tərəfindən 104 milyon manat

səhmdar cəmiyyətlərin borclarının bir qismi dövlət bütçəsində ödənecek ki, bu da indiki veziyətdə hökumətə əlavə "yük" deməkdir.

"Azərenerji" bu illər ərzində bərbəd duruma düşsə də, E.Pirverdiyevin özəl biznesi işləşləndir və o, ölkənin iri olıqarxlarından birinə çevrilib; coxsayı şirkətlər yaradı. Onun ölkənin şimal bölgəsində heyvandarlıq fermalarının olduğu heç kimə sərr deyil. O cümlədən Xaçmazda, Bakıda, Qubada, Sumqayıtda restoranları və mağazaları şəbəkəsi var. Etibar Pirverdiyevin biznesinin de hazırda ciddi böhran içərisində olduğunu iddia olunur. Onun şimal bölgəsinin bir hissəsinə (Şabran, Xaçmaz, Qusar) kura torluqdan da kənarlaşdırıldığı söylənilir.

□ "Yeni Müsavat"

sına aldanmamalıdır: "Müddəti uzadın və həmin dövərə faiz hesablayan banklar aylıq ödənişi azaltısa da, son nəticədə daha çox pulun ödənilməsini təmin edilər. O baxımdan, aylıq ödənişin azalmasına deyil, müqavilə müddəti bitəndək ödəniləcək məbləğe diqqət yetirmə lazımdır. Uzadılan müddədə aylıq ödənişin azaldılması ekşə halarda heç də krediti olan üçün udus kimi qiymətləndirilməməlidir. Konvertasiya məzənnəsinə diqqət yetirmək də əsas şərtləndədir. Kommersiya banklarının ekşəriyyətində manatın xarici valyutalarla konvertasiya məzənnəsi valyutadəyişmə məntəqərinin kursu ilə tamamilə fərqlidir. Buna görə də sərfəli olmayan məzənnə ilə konvertasiya kredit götürənənə ele müqavilə bağlanan anda uduzması deməkdir.

Deməli, kommersiya banklarında kredit müqavilələrinə dəyişiklik edən zaman diqqəti olmaq və prosesdə bankların deyil, vətəndaşlarının qazanmasını təmin etmək həm də kredit götürənlərin özündən asılıdır".

□ Əli RAIS

Dollarla olan kreditləri manata çevirərkən nələrə diqqət edilməlidir?

Vüqar Bayramov: "Uzadılan müddətdə aylıq ödənişin azaldılması udus kimi qiymətləndirilməməlidir"

Xarieci valyuta, xüsusən də dollarla olan kreditlərin milli valyutaya çevriləməsi zamanı nələrə diqqət etmək lazımdır? Barəsindən son zamanlar ictimaiyyətdə suallara işləşdirdi Vüqar Bayramov sosial mediada aydınlaştı. O bildirib ki, bu sırada bankların dollarla kreditləri manata çevirməkən bağlı müraciətlərindən sonra potensial devalvasiya riskindən ehtiyatlanan vətəndaşlarımız, bəzi hallarda şərtləri oxumadan belə buna razılıq verirler. Ekspert bildirib ki, bunun nəticəsində kommertsiya bankları nəinki məzənnə, hətta digər riskləri belə kredit müqaviləsinə transfer etməklə yeni müqavilələr hazırlayırlar.

Dollarla olan kreditləri manata çevirən zaman nələrə diqqət yetirməyin vacib olduğunu Vüqar Bayramov aşağıdakı kimi qeyd edib: "Bankların ekşəriyyəti belə əməliyyatlarda dollarla olan məbləği manata çevirən zaman müddəti uzatmaqla kredit sahibindən əlavə ödənişi təmin edirlər. Məsələn, kredit müqaviləsinin bitməsinə 7 ay qalıb anlaşmanı millileşdirən zaman bank yeni müqavilədə müddəti 12 ay göstərməklə ümu-

slanması ilə bağlıdır. Bununla da kredit götürən artıq vəsait ödəmək məcburiyyətində qalır. İnsanlar həmçinin faizlərin dəyişdirilməməsinə də fikir verməlidirlər. Bir sırada banklar dollarla kreditlərin manata konvertasiyası zamanı faizlərin dəyişdirilmədiyi bildirse də, uzadılan müddətə faizin hesablanması ümumi kredit məbləğindən yeni faizlərin hesabına artırıla bilər. Belə ki, birbaşa uzadılan müddət üçün faizin he-

V.Bayramov bildirib ki, vətəndaşlar aylıq ödənişin azalma-

Azərbaycan müəllimi ötən illər ərzində dırnaqarası xeyli inkişaf yolu keçib. Təəssüflər olsun ki, bu ölkədə ən dəhşətli məqam məhz müəllim adının seckiy saxtakarlığı ilə assosiasiya edilməsidir, müəllim adı geləndə göz öündə topa-topa bülletin seckiy qutusuna atılması ya da "karusel" əməliyyatı canlanır. Müəllimin seckiy saxtakarlığında iştirakı bu saxtakarlığının özündən qat-qat dəhşətlidir.

Həcər ABBASLI
Ümid Partiyası
Gender Bərabərliyi
söbəsinin müdürü

ləcəyinin üzərindən xətt çəkir. Azərbaycanın çağdaş, modern, mədəni bir dünya ölkəsinə çevrilməsinə dair ümidi ləri daha dərin gömür-lər. Cəhalətin əl-qolunu da-

bu işi görür. Heç kəsə sərr luqlarda iştirakdan imtina deyil ki, məktəblərdə mən-təqə seckiy komissiyalarının etməlidir. Təsilimizi qorut-əksər üzvləri də müəllimlər maq, gələcəyimizi qarant-dən təşkil olunur. İnsanlar altına almaq üçün dövlət dən təşkil olunur. İnsanlar millətin gələcəyini yetişdi-öz güzəranları üçün mək-təb direktorundan bu və ya qanunsuz işlərdən onlar digər asılı oduğundan sax-uzaq tutmalı, əməkhaqla-takarlığa təhrik olunurlar. rını artırmalı, onlara gü-Az maaş verərək Azərbay-zəştlər tətbiq etməlidir. Mü-can müəllimlərini illərdir ki, əlli, təhsil işçisini qanun-asılı vəziyyətdə saxlayır, sus işlərə sövq edənlər cild-müəllim adına ləkə gətirə-di cəzalanmalıdır. Azərbay-cək bir prosesdə iştirak va-can müəllimi çox aciz ve dar edirlər. Bu prosesin adı acinacaqlı bir durumdan

Hamiya ağlayan gözər

Aysel MƏMMƏDLİ
Ümid Partiyasının üzvü

"Ağanəzər, ay Ağanəzər, hamını bəzər, özü lüt gəzər". Uşaqlıqda xalq yaradıcılığının məhsulu olan bu tap-macanım ağmasını tapmaq lazımlı gələndə, cavab axtar-maçı bı yana qoyub, həmişə düşünürdüm ki, bu Ağanəzər necə öz xeyrini bilməyən adamdır ki, hamını bə-zəyib özü lüt gəzə bilir? Nə qədər əfəl olasan ki, boşqabı ilk olaraq öz qabığına çəkməyəsən, camaatın qarnı-nı döydurasan...

Həm də ki, lüt gəzməyə utanmir bu Ağanəzər?

Abır var, həya var, dost var, düşmən var. Yəni uşa-ğın beynində Ağanəzər, ırsən bize ötürülən bütün dəyərlərə xəyanət etmiş olurdu. Zamanla bu folklor nümunəsi anlatdı ki, əslində dədə-babalarımız Ağanəzəri öz prototipləri kimi yaradıb və yaşadılar. Biz də qalma onlardan geri deyib, bu gün xalq olaraq dünyanın başına Ağanəzər kəsilmişik. Harda bə-bəxt hadisə baş verir biz ordan danışırıq, yazırıq, öz qarnımızdan kəsib ölkə səviyyəsində yardımılarda bulunuruq. Millət vəkillərimiz Afrikada acliqdan əziyyət çəkənləri döydürük, siyasilərimiz və eli-ta Avropada xeyriyyə işləri, məktəblər tikməklə məşğuldurlar. Bu vaxt Çindəki şovinizmə etiraz edərkən, Rusiyada xəbərlərə manşet olan həmvə-tənlərimizin meyitlərini görmək üçün eynək taxırıq.

Gözümüzdə gün eynəyi, bu dəfə başımızı çeviririk gündoğana tərəf. Şimali Koreyada demokratiyanın prinsiplərini əzib keçən hadisələri, qətilləri, həbsləri görüb "vay-vay-vaaaay" deyib, halımıza şükür edərkən, getdiyimiz yolun Koreya tunelindən keçə biləcəyindən xəbərsiz kimi görünürük. Bu yaxınlar-da dünən mediasında manşet olan hadisəyə də ha-mımız ağladıq, bir neçə gün bu hadisəyə kökləndik, hislərimiz qabardı, yenə içimzdəki vəkil, həssas in-san, qayda-qanun keşikçiləri ortaya çıxdı. Aralıq dənizində batan və dalğaların sahilə çıxartdığı suri-yalı qəçqin uşağın meyiti, bize uzaqda göründü və əlimizdən başqa heç nə gəlmədiyindən Avropanı, Amerikanı lənət atəşinə tutmaq vicdanımızı rahat-latdı. Snayperimizin hədəf nöqtəsi yeni dünya olsa da, hədəfə baxanda özümüzü görürük. Orada hər gün küçələrə səpələnmiş, özlərini maşınların qarşı-sına atan, isti evlərində yatacaqları, məktəbə gedib təhsil alacaqları yerdə, küçələrdə soyuq-isti bilmə-dən dilənən, diləndirilən azərbaycanlı uşaqlar və üst-başlarının çirkli olduğu üçün ağız bütüb, özü-müzəndən uzaqlaşdırıldıqımız bizlər görsənir. Orada uşaq evlərimizdə gələcəyinin hara istiqamətləndiyi-ni bilməyən, ümidsiz uşaqlar və onları aramıza al-maqdan boyun qaçıran, əlavə problemlərdən uzaq, başını sağ-salamat istəyən bizlər görsənir. Torpaq-larını, ölkələrini itirənlərə dəsmal çıxardıb ağlayan-da, tarixi torpaqlarının böyük hissəsinə vizasız gedə bilməyən, orda xarici vətəndaş kimi gəzən xalqı da göstərir tuşlamağa yer axtardığımız snayperin gözü. Bizlər bu dövranı belə sürdürdükcə, gözümüz ayağımızın altını görmədikcə, yara-xoralarımızı sa-galtmağa səy göstərmədikcə, güzgüyə baxıb lüt qalmış halımıza çare tapa bilmədikcə, biz ağanəzə-rə iynə ucu qədər də ümid işığı yoxdur.

Yalnız problemsiz müəllim

Ziyallı təbəqəsi yetişdirə bilər

Azərbaycan müəllimləri illərdir ki, müəllim adına ləkə gətirəcək bir prosesdə iştiraka məcbur edilirlər; Bu prosesin adı saxtalaşdırmadır

Bəli, istenilən ölkədə müəllim adının bu qədər lə-kələnməsindən böyük faciə ola bilmez. Hər bir xal-qın işqli, ləyaqətli gələcəyi ilk növbədə onun məktəbindən, müəllimindən asılıdır. Bizdə isə saxta seckiy məntəqələrini məktəblərə yerləşdirirlər, müəllimi isə bu "seckiy" məntəqələrin-dəki saxtakarlıq əməliyyatlarının baş qəhrəmanına çevrilirlər. Məktəbin və müəllimin bu şəkildə də-yərsizləşdirildiyi ölkədə hansı aydın və azad gələ-cəkdən danışmaq müm-kündür!?

Məsələ yalnız seckiy saxtakarlığında iştirakla da bitmir. Müəllim sözünü Azərbaycanda çox dəyər-sizləşdiriblər. Bu ölkədə müəllim deyiləndə en son yada düşən kitabdır, qə-ləm-dəftərdir, bilikdir. Müəllim adı gələndə bunların hamisindən əvvəl yada fondpulu, pərdəpulu, adgü-nü üçün pul düşür. Bax be-ləcə, hakimiyətin təhsil si-yasəti müəllimi hörmətdən salmaqla yanaşı həm də Azərbaycanın xoşbəxt gə-

ha geniş ağmasına, savad-saxtalaşdırmadır. Müəllim-sizlərin kütləviləşməsinə "yaşıl işq" yandırırlar. Müə-limi elə baxmağa, yaltaqlıq-la məşgül olmağa, seckiy saxtakarlığında iştirak et-mənəvə, özünü müti kimi aparmağa məcbur edilən bir ölkənin gələcəyini qarlıdan və bataqlıdan başqa necə təsəvvür et-mək olar!?

Bax ona görə də hər də-fə müəllimi yaltaqlanan, seckiy qutusuna topa-topa bülleten atan, qəpik-quruş maaşa möhtac olan ölkədə analoqsuz inkişafdan danışmaq çox ağırıdır.

İllərdən bəri müəllim adını dəyərsizləşdirmə, ucuzləşdirma siyasəti Azərbaycana edilən pislik-lərin ən böyüyüdür, Azərbaycana vurulan yaraların ən ağıridır. Bu pisliyin altını hamiliqla çəkəcəyik, bu ya-ranın ağrısını hamiliqla hiss edəcəyik.

Əksər hallarda məktəb direktorları seckiy məntəqə-lerinin sədrələri olur. Yaxud məktəb direktoru özü komissiya sədri olmadığı halda, əsabələrindən biri

saxtalaşdırma prosesində iştirak etməsinlər. Bilməlidirlər ki, bu çox ciddi qanun po-zuntusu olmaqla yanaşı, eyni zamanda çox böyük günah və məsuliyyətdir. Başqasının səsini oğurlamaq həm məkəs ilə cinayətdir. İnsanların səsini oğurlamaq həm də ölkənin gələcəyini təh-lükə altına atır. Bu səbəb-dən müəllimlər öz müqəd-lərin sədrələri olur. Yaxud dəs peşələrinə sadiq ola-raq nəinki seckiy saxtakarlı-

luqə altına atır. Bu səbəb-dən müəllimlər öz müqəd-lərin sədrələri olur. Yaxud dəs peşələrinə sadiq ola-raq nəinki seckiy saxtakarlı-kuşağından iştirakdan, eyni za-halda, əsabələrindən biri manda bütün qanunsuz-

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Kafirlər üçün avtobuslar

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

"Bir qayaya söykənib ağlayırdım bu vaxt mən. Möhtərəm müsafirim söylədi həyəcanla: Doğrudanmı bu qədər ağılsız olmuşsan sən?"
(Dante, "İlahi komediya")

Nəqliyyat naziri Ziya müəllimin başı üzərində qara buludlar dolaşır, bunun növbəti təzahürü kimi Bakı Beynəlxalq Avtovağzalını fırlatmağı onun qardaşının əlindən aldılar. Düzü, indiki vağzal rəisi kimin qardaşdır, bu haqqda hələlik əlimizdə bilet, daha doğrusu, informasiya yoxdur. Ancaq təze rəis, deyilənə görə, islahatlara çox siddətlə başlayıb, hətta indi avtovağzaldan avtobuslar da istifadə edirlər! Ən maraqlı açıqlama isə avtobus idarəsinin mətbuat katibi Şəfa xanımdan gəlmişdir. Sitat: "Onlayn bilet alan sərnişinlər öz yerlərini tutmayınca avtobuslar getmeyəcəkdir".

Dəhşətdir. Büyük addımdır. Demək, bundan qabaq internet üzərində avtobusa bilet alanlar maşının çıxmə vaxtında avtovağzala galib görülmüşlər lələ köçüb, yurdu qalıbdır. Hətta avtobusun daliyca qaçıb rayona çatmağa az qalmış ona yetişən internet həvəskarları da olurmuş. (Hacı İlqar demişkən, "Z" nəsl. Onsuz uca millətimizi parçalayan çox idi, hörmətli hacı da bir yandan baltanı vurub cəmaətimizi 3 yərə ayırmışdır: "İks", "İqrek" və "Zet" nəsilləri. Təzə səhəbdədir, görək axırı nə olacaqdır. Halbuki imam-cəmaət milləti "Möminlər", "Müsriklər" və "Kafirlər" deyə 3 hissəyə bölsə daha məqsədəyən olardı. Nə etməli, bizzət vəziyyət belədir: din xadimi loqarifmik tənlik qurur, riyaziyyatçı alim isə Aşuranın hikmətlərindən danışır).

Eyni zamanda idarənin izahatı bir az dəlaşiq durum yaradır, məlum olmur ki, onlayn bilet alan şəxs ümumiyyətlə vağzala gəlməsə nə baş verəcəkdir. Yoxsa camaat oturub bunu gözləyəcəkdir? Hər halda, açıqlamanın mənqiqindən belə çıxır. Necə deyərlər, qadağan olunmayan hər şeye icazə varmış. Uca xalqımız təzəlikcə bu formulu sevməyə başlamışdır, başına gəlib, o üzdən yazıram.

1-ci siniflər üçün "İnformatika" kitabında səhifələrdən birində şəkillər arasında 4 fərqi tapmaq istənilirdi. Bizim uşaqları da baxdım 6 fərq tapıb. Bunu sosial mediada "Dərsliyin yanlışlı" adıyla bölüşdüm. Bəzi insanlar isə girib şərh yazdılar ki, orda 4 fərqi tapın yazılıb, amma bu, fərqi daha çox olmasına inkar eləmir, dərslik düzdür. O vaxtdan bəri mən uşaqa demişəm ki, hansı səhifədə A hərfi yazmaq istənilsə böyründə bir yere B, C, D hərfərini də dürtsün, çünkü bunlar qadağan edilmir.

Cox böyük tərəqqi yoluna çıxmışq, sevindirici haldır ki, artıq avtovağzalımız da var. Uğurlardan daha biri seçki prosesindəki yeniliklərdir.

Qabaqlar deputatkana seçkilərində çoxlu namızdlar qeydə alınır, pis-yaxşı debatlar olurdu, hətta bir-birinə stekan, balıq, pomidor, yumurta, daş, kitab (! - qəribə də olsa hardansə tapirdilər) atanlar prosesi rəngarəng edirdi. Sonra iqtidár bundan bezdi, debatları ləğv elədi. İndi isə tamam yeni qayda ortaya çıxmışdır: xoşa gəlmeyən, seçki günü müəyyən səs sala biləcək namızdların qeydiyyat üçün topladığı imzalar bəri başdan saxta elan edilir. Dünən sənə imza atan adamlar bir göz ağartmasından sonra "Bu imzani bizzən ayrı adla toplayıblar, imtina edirik" deyirlər. Artıq xeyli namızdəyi beləcə çıxdaş ediblər.

Yapızmin informatik-seçki mənqiqi ilə bizi qabaqda nə gözləyir? Mənəcə, növbəti dəfə xoşa gəlmeyən adamlara ümumiyyətlə imza vərəqələri verilməyəcək. Min cür bəhənə tapmaq olar. Örnək üçün, deyə bilərlər sənin əlin yağılıdır, imza vərəqəsinə ləkə salarsan.

Sonda bir elmi məlumat verim: tibb sahəsində Nobel üzrə bu ilki ödülü 3 nəfər alımlıdır. Bu alımlar parazit soxulcanları və malyariya xəstəliyinin müalicəsində uğurlar əldə etmişdir. Bax, biz də qeyri-təvəzökarlıq olmasın, 25 ildir parazitlər və soxulcanlar haqda publisistik araşdırılmalar aparırıq, ancaq taxta "Tərəqqi" medalı da almamışq. Dünya ictimaiyyəti hələ də buna dözür.

Oktjabrin 5-dən etibarən Türkiye Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordु generalı Hulusi Akarın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri başlayıb. Səfər oktyabrin 7-dək davam edəcək. Türk generalının səfərini zəruri edən amillerlə bağlı ən müxtəlif versiyalar var. Hətta Azərbaycannın Türkiyədən 3 milyardlıq döyüş vertolyotları almaşı barədə xəbərlərə istinad edən bezi ekspertlər səfəri Qarabağ kontekstində şəhər edirlər.

Ancaq fərqli yanaşmalar da var. Türk generalın Bakı səfərini Rusiyanın Suriyada eməliyyatlarda iştirak etməsi kontekstində izah edənlər də var. Hesab olunur ki, Ankara Bakının Moskvanın yanında yer ala biləcəyindən ehtiyatlanaraq hərəkətə keçib. Hələ ki səfərin detalları açıqlanmışdır. Ancaq fakt budur ki, Türkiye və Rusiyanın hərbi təyyarələri Suriyada qarşı-qarşıya gəlib. Belə ki, rus qırıcıları Suriyada Yamadiya bölgəsində hədəfləri vurduqdan sonra Türkiyənin xüsusü qaydalar tətbiq etdiyi 10 kilometrlik əraziyə daxil olub. (axar.az) Məlumatda bildirilir ki, rus təyyarələri Türkiyə sərhədini pozmayıb. Lakin türk qırıcıları tərəfdən onlara havada xəbərdarlıq edilib. Suriya Müxalif və İnqilabi Qüvvələr Koalisiyasının rəhbəri Xalid Xocanın sözlərinə görə, Yamadiyadakı hərbi eməliyyat birbaşa Türkiyəyə təhdiddir. Belə olan təqdirdə Bakının çətin vəziyyətdə qaldığını demək mümkündür. Azərbaycan qardaş Türkiyəni incitmək üçün maksimum səy göstərməlidir. Paralel olaraq Rusiyani qıcıqlandırması da mənfi perspektiv vəd edir.

Politoloq Arzu Nağıyev türk generalın Bakı səfərindən danışarkən iki mühüm məqama diqqət çekdi: "Məlumdur ki, bu gün Rusiyanın daxil olduğu koalisiya İran, İraq, Suriya və "Hizbullah" təşkilatından ibarətdir. Təbii ki, bu da İsraili, Türkiyəni, Səudiyyə Ərəbistanını və digər dövlətləri narahat edir. Təessüf ki, bu proseslər regional baxımdan Azərbaycandan çox da uzaq olmayan böyük bir ərazidə gedir və təbii olaraq hər hansı bir genişmiş yaslı eməliyyatlar bizdən də yan ötməyə bilər. Bu baxımdan istenilən bir formada Azərbaycan baş verenlərin iştirakmasına çevrilə bilər. Ancaq baxır ki, ne və hansı qismidə. Yeni hərbi mənbələr də dəqiq bilirlər ki, Yaxın Şərqi üçən təyyarələr təyinatından asila olmayıraq, Rusiyadan əsa-

Türk generalın Bakıya gelisinin pardəarxası...

Arzu Nağıyev:

"Birinci məsələ məhz Dağlıq Qarabağ münəqşisidir"

Elxan Şahinoğlu:

"Ankara və Türkiyə generaliteti Bakı ilə Moskva arasındakı hərbi əməkdaşlığın konturlarını özü üçün müəyyənləşdirmək istəyir"

rincə, regional münaqışlər baxımımdan Dağlıq Qarabağla bağlı birmənəli şəkildə müzakirələr də aparılacaq: "Çünki Rusiyanın Azərbaycana qarşı her hansı vasitələndə istifadə etməsinə baxmayaraq, birinci məsələ məhz Dağlıq Qarabağ münaqışıdır".

"Atlas" Araşdırıcı Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlunun fikrincə, Türkiye Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Hulusi Akarın Azərbaycana səfərinin bir nəçə səbəbi ola bilər: "Birincisi, Hulusi Akar bu vəzifəyə yeni təyin olunub. Adəti üzrə Türkiyədə dövlət vəzifəsinə təyin

olunan şəxslər ilk olaraq Azərbaycana səfər edirlər. Ankara bu ənənəyə sadıqdır. Bu, Türkiyənin Azərbaycanla strateji müttəfiqliyinin xarakterində irəli gelir. İkincisi, son il yardımında Azərbaycanla Türkiye arasında hərbi əlaqələr güclənib, il boyu bir neçə dəfə birgə hərbi təlim keçirilib. Hulusi Akar bu hərbi təlimlərin bəhrəsini azərbaycanlı məslekdaşı ilə müzakirə etmə niyyətindədir". E.Şahinoğlu xatırlatdı ki, cəbhə bölgəsində də vəziyyət getdikcə gərginleşir və lokal toqquşmaların miqyası artırıb: "Hazırkı vəziyyəti Ankara da ciddi izləyir. Çünki lokal toqquşmaların genişmiqyaslı toqquşmlara keçəcəyi halda Türkiyə olidlara seyri qala bilməyəcək. Necə ki, Rusiya strateji müttəfiqi Ermenistanın müdafiəsinə qalxacaq, eləcə də Türkiyə Azərbaycanın hərbi imkanlarını gücləndirmək üçün qollarını çırmalayacaq". **Generalın gelisini zəruri edən üçüncü səbəb** gəldikdə, politoloq bunları söylədi: "Xəbərlərə görə, Rusiya təyyarələri Suriyadakı mənqəbələri bombalayarken Azərbaycan hava sahəsindən istifadə edir. Bu məsələnin də rəsmi Bakı ilə müzakirəsinə ehtiyacı var. Çünkü Ankara Rusiyanın Suriyanın daxili işlərinə qarışmasının, Əsədə hərbi dəstək vermesinin əleyhinədir. Əlbətte, rəsmi Bakının Moskvanın istəyinə "yox" deməsi çətindir. Ancaq Ankara və Türkiyə generaliteti Bakı ilə Moskva arasındakı hərbi əməkdaşlığın konturlarını özü üçün müəyyənləşdirmək istəyir".

□ E.PAŞASOV

Rusyanın qəfildən Suriyaya hərbi müdaxilə eleməsi, heç şübhəsiz, ilk növbədə özünün superdövlət imicini və itirilmiş qüdratını qaytarmağa hesablanıb. Kreml ABŞ və Avropanı bəs bir fakt qarşısında qoymaqla təbii ki, qlobal və regional siyasetdə fəvqəlgic statusundan doğan strateji üstünlükleri də geri almağa səy edir.

Söhbət həmçinin Ukrayna (Donbas) münaqişəsi də daxil, postsovet məkanındakı bütün etnik-ərazi konfliktlərində həminin hesablaşdırılmış həllədici söz sahibliyini, hegemon statusu bərpə eleməkdən gedir. Moskva bu istiqamətdə son vaxtlar siyasi-diplomatik feallığını xeyli artırıb. Əsas diqqət yönələn bölgelərdən biri də Güney Qafqaz, daha doğrusu, Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ məsələsidir.

Bir sıra təhlilcilərə görə, Qarabağ mövzusunda Bakı ilə Moskva arasında artıq zondaj başlayıb. Hətta tərəflərin ilkin razılığı yaxın olduğunu iddia edənlər var. Vəziyyətin ciddiliyinə dəlalət edən məqamlardan biri də az önce rusiyalı analitiklərdən birinin alman nəşrində dərc olunmuş və qalmaqla yaratmış məqaləsi sayıla bilər.

"Rusya Suriyaya Dağlıq Qarabağdan yol axtarır" adlı yazida müellif iddia etmişdi ki, Moskva Suriya əməliyyatı üçün "arxa cəbhə" kimi baxdığı Azərbaycanda 5 rayonun erməni işğalından azad olunması qarşılığında hərbi baza qurmaq niyyətindədir. Yəni belə qənaət hasil olurdu ki, rəsmi Moskva "bir gülə ilə iki dovşan vurmaq" məramı güdü: həm Suriya məsələsində yetərince etibarlı və uğurlu mövqeyə canatır, həm də Qarabağ problemi vasitəsilə Cənubi Qafqaz bölgəsinin açar ölkəsini uzun müddətə özünə bağlamağa ümidiidir.

Üçüncü yandan, hərbi eməlliyyatların neticəsi olaraq Suriya məsələsində Kremlin əsas oyunçulardan birinə çevrilmesi onu Dağlıq Qarabağ probleminin, Ukrayna böhrəni və digər postsovet məkanı münaqişələrinin həllində Qərblə müqayisədə daha böyük söz sahibine çevirə bilər ki, bu da ABŞ və Avropa Birliyini qane edə bilməz. Qərbi Rusyanın Suriya avanturasının flaksi olmasında ən əvvəl bu üzdən maraqlı görünür.

Beləcə, Qarabağ düyüünü açılması indi də Suriya konfliketine cəlb olunmuş regional-qlobal güclərin, öncəliklə də ABŞ-Rusya rəqabetinin sonucundan asılı duruma gelib çıxıb.

Proseslərə amerikalı analitiklərin baxış bucağı da diqqətçəkicidir. Məsələn, ABŞ-in "kölgə keşfiyyati" sayılan "Stratfor" analitik mərkəzi enində-sonunda Bakı ilə Moskva arasında anlaşmanın baş tuta biləcəyini istisna eləmır.

"**Azərbaycan Qarabağı qaytarmaq üçün Rusiya ilə anlaşla bilər**". Bunu qurumun strateji analiz üzrə vitse-prezidenti Riva Bhalla deyib. Xəbər verildiyi kimi, az önce "Stratfor" Rusyanın Qafqaz stratejiyasına dair dərc elədiyi analizdə Azərbaycanla Rusiya arasında Qarabağa dair hansı gizli sövdəleşmə ehtimalları dənmişdir (virtual.org.az). Onun fikrine, belə münaqişələrin "donunu açmaq" münaqişəni qızışdırmaq qədər asan deyil.

rabağda Rusiya sülhməramlıları yerləşdiriləcək, etraf rəyonlar Azərbaycana qaytarılacaq. "Stratfor"un bu analizi geniş rezonans ve müzakirələr doğurdu. İndi isə Riva Bhalla Ukrayna KİV-lərinə müshahidəsində Rusyanın MDB məkanındaki köhnə münaqişələrin "donunu açması" ehtimallından danışır (virtual.org.az). Onun fikrine, belə münaqişələrin "donunu açmaq" münaqişəni qızışdırmaq qədər asan deyil.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan öz ərazilərini geri qay-

tarmaq istəyir, ancaq bunu hansı yolla edəcək? "Bütün məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Qarabağı qaytarmaq üçün hansı güzəştə gedəcək? Əger söhbət hərbi münaqişəyə qədər gedib çıxacaqsas, o zaman Azərbaycan tək hərəkət etməyəcək. Ermənistan boş yere narahat deyil ki, Rusiya və Azərbaycan bu məsələdə anlaşa bilər" - analitik qeyd edib.

Amerikalı ekspert onu də eləvə edib ki, Rusiya Güney Qafqazda möhkəmənmək istəyir və onun Ermənistanla və Azərbaycanla kifayət qədər möhkəm münasibətləri var.

Şimal qonşumuzun Azərbaycana hərbi-siyasi cəhətdən qayitmaq istəyi elbette ki, təzə deyil. Moskva bu yolla Azərbaycanı öz orbitinə qaytarmaqla Güney Qafqaz və Xəzər hövzəsinə, deməli, buradan Qərbi istiqamətli enerji-kommunikasiya xətlərinə də nəzarəti qəti şəkildə ələ almağa çalışır.

Ancaq bu da faktdır ki, rəsmi Bakı həle ki Putinin hərbi-siyasi ittifaqlarında (KTMT, Avrasiya İqtisadi Birliyi, Gömrük İttifaqı) temsil olunmadan bu günədək vaz keçib və həm Moskva, həm də qardaş Türkiye ilə ikitərəfi hərbi-texniki əməkdaşlığı üstünlük verib. Qəbələ RLS-in qapadılması da eyni iradənin təzahürü sayila bildiridir.

Yeri gəlmışken, Azərbaycanın mövcud konstitusiyası ölkə ərazisində xarici hərbi bazarlar yaratmayıasaqlayıb. Lakin qanunlar Quran ayələri deyil, onları insanlar yaradır və cari maraqlara görə dəyişdirilə de bilər. Odur ki, xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarovun təbirincə desək, gəlin, "heç vaxt heç vaxt" söyləməyək və "Stratfor"un da proqnozunu qəribiliyə salmayaq.

Ayri sözlə, fors-major vəziyyətlərdən, situasiyanın diktəsindən doğan qəfil gedisişlər tamamilə mümkün kür, o cümlədən də Dağlıq Qarabağ məsələsində.

□ Siyaset şöbəsi

"Rusiya Ukrayna ərazilərindən geri çəkiləcək"

Şahin Cəfərli: "Rusyanın rüsvayçı şəkildə yox, müəyyən qədər öz sıfətini qoruyaraq, üzüsülü şəkildə Donbasi tərk etmək üçün şərait yaradılıb"

Şahin Cəfərli

Ukrayna məsələsi son həftələr Suriya probleminin kölgəsinde qalıb, lakin Donbas münaqişəsinin həllində çox diqqətəlayiq gelişmələr baş verir. "Normandiya dörtlüyü"nın 2 oktyabrda keçirilən Paris görüşündə mühiüm razılaşmalar əldə olunub. Bu barədə siyasi şərhçi Şahin Cəfərli məlumat verib. Ş.Cəfərlinin sözlərinə görə, sözügedən görüşdə Vladimir Putin özünü Donetsk və Luhanskda mariyontekalalarının keçirməyə hazırlaşduğu oyuncaq seçkiliyə mane olacağına söz verib.

Donbasda yerli özünüdüdə göndərdiyi könüllülər Ukrayna rəetmə orqanlarına seçkiliyən tərk edəcək.

Donbasda seçkiliyən tərk edəcək, qədər dənəcək, qədər tərəfindən tanındıqdan sonra Ukrayna-Rusya sərhədinin həzirdə separatçılardan nəzarətində olan hissəsi (*təxminən 400 km*) bu ilin sonuna qədər Kiyevin nəzarətinə qaytarılacaq və bununla da separatçılardan nəfəsiyə ilə birlidə Donbas problemi də qapanacaq: "Ukraynanın yeganə ciddi güzəştə

da məqsədi heç də bu əraziləri ələ keçirmək deyildi. Moskva 2 təməl məqsəd güdürdü: 1. Ukraynanın federallaşması və Donbasda yaranacaq federaliya subyektiinin mərkəzi hökumətin təlyüklü qərarlarına vəto qoymaq hüququnun konstitusiyada təsbit olunması, beləliklə, bu subyekt vasitəsilə Ukrayna üzərində daimi təzyiqə vasitəsinin əldə edilməsi;

2. Ukraynanın neytral (*bloklara qoşulmayan*) dövlət statusunun konstitusiyada əks olunması və bununla da ölkənin NATO-ya integrasiyasının əngəllənməsi".

Ş.Cəfərli son olaraq qeyd edib ki, Rusiya bu məqsədlərə nail ola bilmədi: "İndi ona rüsvayçı şəkildə yox, müəyyən qədər öz sıfətini qoruyaraq, üzüsülü şəkildə Donbasi tərk etmək üçün şərait yaradılıb. Rusiya ictimaiyyətinin bütün diqqəti Suriyaya yönəlmüşən bunu etməyin tam zamanıdır. Əger Putin razılaşmalarдан boyun qaçırsa, onu yeni və dəha ağır sanksiyalar gözləyir. Donbasdan sonra Krimin da öz sahibinə qaytarılması məsəlesi gündəmə gələcək, amma bu, bir az vaxt aparacaq".

□ E.SEYİDAĞA

Türkiyə Rusiyaya nota verib

Türkiyənin Xarici İşlər Nazirliyi Rusyanın Ankaradakı səfiri Andrey Karlovu nazirliyə çağıraraq ona etiraz notası təqdim edib. "Report" xəbər verir ki, bu haqda Türkiye KİV-i məlumat yayıb.

Xəbərə görə, Rusyanın qırıcıları Türkiyənin hava sərhədini pozub və sefirin XİN-e çağırılması da bununla bağlıdır. Nazirlikdən bildirilib ki, Rusyanın səfiri Türkiye XİN-e çağırılaraq, bu sayaq əməllerin bir daha tekrarlanmaması üçün tədbirlərin görülməsi tələb edilib: "Əks halda, baş verə biləcək arzu edilməyən bütün hadisələrin məsuliyyətini Rusiya daşıyacaq".

Məlumatda görə, Rusyanın hərbi təyyarəsi Türkiyənin Hətay əyalətinin Yayladağı bölgəsinin cənubunda hava sərhədini pozur. Türkiyənin xarici işlər naziri Feridun Sinirlioğlu rusiyalı həmkarı Sergey Lavrovla telefon danışığında baş verən hadisəni onun nəzərinə çatdırıb və Rusiya tərəfindən belə halların tekrar olunmamasını tələb edib.

Türkiyənin XİN başçısı hadisə ilə bağlı ABŞ, Almaniya, Böyük Britaniya, Fransa və İtaliyadan olan həmkarlarını, həm də NATO-nun baş katibi Yens Stoltenbergi də məlumatlandırdı.

Siyasi müstəvidə keyfiyyət dəyişikliyi

Azər RƏSİDOĞLU

R usyanın Suriyaya hərbi müdaxiləsi bölgədə məzəhəblərarası gərginliyi daha da artırıb. Bu baxımdan, Azərbaycanda da radikal dini cərəyanların əsas amilə çevrilə biləcəyi ehtimalı artmaqdadır.

Qarşıdan gələn parlament seçkilərində müxalifətin tam tərkibdə iştirakı mümkün olmadı. Başqa aksiyalar da keçirilməz. Müxalifətin siyasi səhnədən qısa müddəti gedisi də yəqin ki, heç nəyi dəyişməyəcək. Ölkənin siyasi müstəvisi tam durğunluq içindədir.

Lakin son günler bölgədə baş verenlər Azərbaycana da öz təsirini göstərə bilər. Bəzi araşdırmaçılar kataklizmlərin heç də uzaqda olmadığı ehtimalını proqnozlaşdırır. Demokratik institutları, sekulyar təsisatları ve milli-demokratik siyasi güc mərkəzlərini sırasdan çıxaran hakimiyəti indi yeni rəqiblə üzərə qala bilər. Azərbaycan cəmiyyətində marginallıq başlıca dəyər olmağa başlayıb. Siyasi azadlıqların olmadığı, insan haqlarının, din və vicdan, mətbuat azadlığının boğuldugu, sosial ədalətsizliyin baş alıb getdiyi ölkədə yeganə hərəkətverici amil məzəhəb savaşı, etnik qarşıdurma, vətəndaş qarşıdurmaları ola bilər. Azərbaycanda son günler müşahidə edilən mezhəblərarası gərginlik heç də yalnız İŞİD-lə bağlı yaranan ajiotaj deyil. Təkfirçi və terrorçu İŞİD-in ölkəmizdəki proseslərə təsiri hələ ki son dərəcə minimaldır, lakin Rusyanın Suriyaya hərbi müdaxiləsi bu amili öne çıxara bilər.

Azərbaycanda etnik və dini müstəvidə savaş yaratmaq istəyenlər artıq açıq fəaliyyətə başlayıblar. Gərginlik durmadan artır. Bu dəfə qarşıdurma dəyirmi masalarda təzahür etmir. Artıq ölkədə siyasi ideologiyalar arasında "beyin firtınası"ndan da söhbət getmir. Vəziyyət daha qələzdirdir. Kənar baxışla görünən budur ki, bir qrup təkfirçi şəxs digər radical-təkfirçi şəxslərə müharibə elan etməye hazırlanır.

Bütün "keyfiyyət" dəyişikliyi sosial şəbəkələrdəki müzakirələrə də tesirli ötüşməyib.

Artıq sosial şəbəkələrdəki konstitusiya islahatları barədə mülahizələr və yaxud parlament seçkilərinə münasibət deyil, "hansı məzəhəb mənsub şəxslərinin qadınlarının cariyyə ola biləcəyi" müzakirə edilir. Deqradasiya göz öndündədir. Baş verenlər yalnız cəmiyyət üçün fəsadlar yaratır. Eyni zamanda iqtidarıñ özünüñ perspektivini zədəleyir.

Son 20 ildə Azərbaycanın siyasi sisteminin daralması öz bəhəsini verməkdədir. Təkfirçi dini cərəyanların əsas siyasi amilə çevrilme tendensiyası fəsadların xəbərcisidir. Bu günədək iqtidar siyasi diskussiyaları müxalifət partiyalarının ziyalı liderləri ilə aparırdı. Bundan sonra isə nəyisə dirləmək iqtidarı olmayan saqqalkəsənlərlə danışmaq zorunda qala bilər. Daha böyük hadisələrin astanasında dayandığımızı da ehtimal edə bilərik. Son günler bölgədə baş verən "məzəhəb mühabibəsi" olduqca ciddi bir prosesin xəbərcisidir.

Burada söhbət heç də ayrı-ayrı zombiləşmiş fanatlar dan getmir. Müşahidə edilənlər xaricdə yazılıb, bölgəni əhatə edən və Azərbaycana transfer edile bilən qorxunc bir ssenariyə dəha çox bənzəyir. Görünən budur ki, Azərbaycanda etnik və dini qarşıdurmanın yaradılması istiqamətində ilk addımlar atılıb. Ölkədə belə qarşıdurmaları mümkün edən amillərin hamisi mövcuddur. Ölkədə baş verən sosial ədalətsizlik və korrupsiya halları təkfirçiliyin və etnik separatizmin inkişafına rəvac verir.

Azərbaycanda müşahidə edilən sələfi-şia qarşıdurma sinin gizlinlərinin isə din ilə ümumiyyətlə bağlılığı yoxdur. Şimal bölgəsində sələfi əqidəli insanların gün-gündən güclənməsi və onların arasında şeiciliyə nifret hisslerinin aşınması gələcəkdə Azərbaycanda dini müstəvidə baş verəcək qanlı regional toqquşmaların göstəricisi ola bilər. Öncələrdə vurğulanmışdı ki, ölkənin cənub bölgəsində də iki ölkənin təsiri aydın hiss olunur - İran və elbette ki, əsas dolanışq mənbəyi olan Rusiya. Bu bölgədə şəliyin əsas amil olması isə gələcəkdə şimal və cənub bölgələrinin dini müstəvidə savaşının xəbərcisidir.

Belə bir savaş baş verərsə, yaxın gələcəkdə müəyyən təxribatçı qüvvələrinin "Müstəqil Ləzgistan" və "Talıştan" yaradmaq cəhdlerinin mümkinlüyü ehtimal edə bilərik. Baş verenlərin altqatında Azərbaycanın parçalanması, dünyəvi sisteminin dağıldılması cəhdlerinin durduğu göz öndündədir. Siyasi sistemi dağıtmalı, mətədil və intellektual İslami darmadağın etməklə iqtidar ölkənin gələcəyinə baltalar endirmiş oldu.

Artıq ölkə daxilində oturuşmuş vətəndaş sülhündən danışmaq imkansız görünür. Yaxın günlərdə Azərbaycanda dini və etnik qarşıdurmaların daha da dərinləşə bəlcəyini ehtimal edə bilərik. Artıq işə düşmüş ssenarini yarida durdurmaq olduqca çetin görünür...

AXCP-nin Razi Nurullayev rəhbərlik etdiyi Etimad Qurultayı üzrə Təşkilat Komitəsi (EQTK) partiyının Əli Kərimli qanadının keçirdiyi 27 sentyabr tarixli qurultayla bağlı Ədliyyə Nazirliyinə müraciət ünvanlaşdır. Səbəb kimi, EQTK Ə.Kərimlinin bir il ərzində qeyri-legitim səkildə sədr olmasına göstərib.

Hazırda ciddi şəkildə 18 oktyabrda keçiriləcək qurultaylara hazırlaşan R.Nurullayev "Yeni Müsavat" a açıqlamasında müraciət etmələrinin sebəblərini açıqladı: "AXCP uğrunda iki tərəf arasında mücadilə gedir, tərəflər haqlı olduğunu sübuta yetirməlidir. Biz də bu haqqımızdan istifadə edərək, Ədliyyə Nazirliyinə müraciət etmişik ki, Əli Kərimlinin keçirdiyi qurultay ciddi şəkildə yoxlanılsın. Bize məlumat verildi ki, ora gələn qurultay nümayəndələri müxtəlif yollarla cəlb olunublar. Qurultaya çox adam yığıncaq olar. Amma hər şey hüquqa əsaslanmalıdır. Partiya nizamnaməsinə görə, 4 iləndə bir sədr seçkiləri olmalıdır. Bu baxımdan Əli Kərimlinin son bir ildəki sədrlik fəaliyyəti qeyri-legitimdir. Ədliyyə Nazirliyinin cavabını gözləyirik. Biz qurultayımıza Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndələrini dəvət etmişik. Bütün qaydalara uyğun qurultay keçirəcəyik. Nazirliyin nümayəndələrini dəvət etmişik. Bütün qaydalara uyğun qurultay keçirəcəyik. Son ana qədər konfranslarımız davam edəcək. Daha çox rayonları əhatə etmək istəyirik. Düşünürəm ki, konfrans keçirilən rayon-

"Eldəniz Quliyev şəxsi mesajda ata-anamı təhqir edib"

Razi Nurullayev onu təhqir edənlərə sərt cavab verdi:

"Onların üzünə tüpürmək lazımdır"; EQTK Əli Kərimlinin təşkilatının qurultayının ləğvi ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edib

Razi Nurullayev

bıyəsiz hala gəlib. Bu adam elə ifadələr işlədir ki, keçmişdə ata-babalarımız bu ifadələrə görə ya ölürdülər, ya da kimse öldürdürlər. Hüquqi dövlətdə yaşadığımıza görə bu gün susmağa məcburam. Belə insanlar bu cür addımlar atmaqla, digər insanları da fəlakətə sürükleyirlər. İnsanların ana-bacısını, ata-anasını təhqir etmək artıq son həddir. Buna görə ciddi maddələr var. Bütün bunlar birbaşa Əli Kərimlinin göstərişi ilə həyata keçirilir. Şeytan obranına girərək, çox murdar, həysizcasına təhqirlərə yol verirəl. Əlimdə olan faktları toplamışam. Bununla bağlı addım atsam, arxasından çəkilməyəcəm. Heç bir zaman onları efv olunmasına, onlara barışmağa çalışıram. Bilirəm ki, əlimdə faktları ortaya qoysam, onları həbsdən heç kəs azad edə biləməz. Onlar yaramazdır. Bu cür insanların yeri həbsxanadır. Həzirdə aildən aldığı tərbiyəm bu addımı atmağa imkan vermir. Onlar ciddi ictimai qınaq məruz qalmalıdır. Onların üzüne tüpürmək lazımdır. İctimaiyyətdən layiq olduqları cəzani almılmalıdır. Bu cür şərəfsizlik etməyin heç bir hüdudu yoxdur. Belə insanlar cəmiyyətdən təcrid olunmalıdır. Çünkü bu insanlar cəmiyyətə murdarlıq, şərəfsizlik, mədəniyyətsizlik, fahişlik təbliğ edirlər".

□ Cavanşir Abbaslı

Əli Kərimlinin müşavirinin döydüyü şəxs yeni şikayət hazırlayıır

Mikayıl Quliyev: "Məmməd kimilərinin yeri oradır"

AXCP sədri Əli Kərimlinin müşaviri Məmməd İbrahimin məlum həbsindən günler ötməsine baxmayaq, qurum daxilindən narazı tərəflərin söz sahəti bitmək bilmir. Hər keçən gün qarşıdurma daha da güclənir. Ən ağır soyüş, təhqirlərlə bir-birilərini aşağılayan cəbhəçilərin narazılığı təhlükəli şəkil alıb.

AXCP-nin Əli Kərimli qanadı isə qanunvericiliklə hərəkət etdiklərini bildirək, özlərinə haqq qazandırırlar. İş o yere çatıb ki, faktiki olaraq, AXCP-dən ibarət olan Milli Şura da proseslərə qoşulub. Qurumun rehbərleri R.Nurullayevin üzərine hücumu keçiblər.

AXCP-nin təşkilat şöbəsinin sabiq müdürü, hazırda R.Nurullayev rəhbərlik etdiyi Etimad Qurultayı üzrə Təşkilat Komitəsinin əsas fiqurlarından sayılan

Məmməd İbrahim

Rafiq Daşdəmirli əks düşərgəye müraciət edərək, təhqirləri dayandırmağı tələb edib: "Dünenə kimi toyda, yasda bir yerde olanlar savaşa çıxırlar. Hər halda, heç nəyə baxmayaq gələcək. Hər neçə? Sən məni təhqir et, döy, sonra da utanmadan hər yerde yaz ki, "işverənlər polise şikayət ediblər? Nədir bunun alternativi, varmı? Əgər varsa, deyin bileyk. Onda gərək bir-birilərini bıçaq-

layib ölürdəyider? Biz də heç kimin tutulmasını, heç kimin pis gününü arzulamırıq. İstəmərem ki, hətta mənim ailəmə, övladımı təhqir edənlərə nəsə olsun. Amma Allah var, haqq var. Allah na vaxtsa cəzasını verəcək. Heç vaxt zorakılığı sevməmişəm. Əsl işverənlər kimdir, hamiya aydınlaşdır. Dayandırın bu soyüş, təhqir makinanızı, baş bilənlər! Odu odla deyil, su ilə söndürün..."

□ Cavanşir Abbaslı

“BMT Baş Assambleyasının 70-ci yubiley sessiyası çerçevesində Rusiya ilə hər hansı anlaşma olmadığını görən ABŞ və müttəfiqləri Cənubi Qafqaz, Ukrayna və Yaxın Şərqi siyasetində strateji gedislərin sürətli şəkildə dəyişilməsi siyasetini seçdilər”.

Bu sözləri musavat.com-a açıqlamasında NATO Əməkdaşlıq Institutunun rəhbəri, həzirdə Avropada yaşayış Fərrux Məmmədov deyib. O bildirib ki, baş verenlər Rusiyani mövcud enerji bazardan sıxışdırıb çıxarmaq üçündür: “Onlar üçün Rusyanın Cənubi Qafqazdakı vahid hakimliyinə son qoyulması və Yaxın Şərqi mövcudluğunun minimuma endirilməsi əsas məqsəddir. Bu strateji gedisini en önemli hissələrindən biri də Azərbaycanla bağlıdır. Həmçinin Azərbaycanın Avropada mövcud enerji bazarındaki

mövqeyinin genişləndirilməsi və daha çox pay almasıdır. Nəzərə alaş ki, SOCAR hazırda Ruminiya və Ukraynada enerji məsələlərində iştirak edir. Lakin bu, ümumi enerjinin çox az hissəsidir. Yeni strateji gedisədə SOCAR-in rolunun genişləndirilməsi, Ukrayna və Ruminiyadakı hissələrin önemini şəkildə artırılması gözlənilir”.

Ekspert bu addımın atılması sənəd məqsədin həmin ölkələrdə birbaşa və dolayı yolla Rusiyaya bağlı olan şirkətlərin passivləşdirilməsi isteyin olduğunu söyləyib: “LUKoil” və “Qazprom” kimi şirkətlərin əsas

Qərb Rusiyanın qarşısına SOCAR-ıa çıxır

Azərbaycanın önəmini artırıran sensasiyalı gəlismə; iddialara görə, ABŞ SOCAR vasitəsilə Güney Qafqazda ikinci BP-sini yaratmaq istəyir; məqsəd Rusyanı bölgənin siyasi və iqtisadi maraqlarından uzaq tutmaqdır...

enerji daşıyıcı qismində olması Qərb üçün arzuolunmadır. Həmin mövqelərin SOCAR-a verilməsi gözlənilir. Amerika digər tərəfdən, Avropa Birliyini, SOCAR-in hələ də imzalanması gözlənilən 500 milyonluq ləyihəsinə tezlikle imzalamağı çağırıb. Bu, əslində Qərb və Avropanın Azərbaycana siyasi dəstəyinin göstəricisidir. Səbəb isə Rusyanı mümkün şəkildə bütün siyasi və iqtisadi maraqlarından uzaq tutmaqdır. SOCAR-a edilən yatırımların əsas səbəblərindən biri də ABŞ-in Cənubi Qafqazda ikinci British

Petroleum (BP) modelini formalaşdırmaq istəməsidir. Görünən odur ki, Amerika və Avropa rəsmi Bakı ilə bu məsələni müzakirə etmək üçün tezliklə masa arxasında oturacaqlar. Ruminiyada “LUKoil”un aktivlərinin dondurulması, bank hesablarına həbsin qoyulması bu strateji gedisini tərkib hissələrindən biridir. Amerikanın bu siyasi dəstəyi verməsinin digər səbəbi isə Rusyanın mövcud məsələnin yaxınlaşması məsələni bir az da aktual edir.

Ekspertin bu iddialarında

payı az deyil. Məsələ ondadır ki, Qərb - ABŞ və Avropa Birliyi Ukrayna böhranından sonra Avropanın Rusiyadan enerji (qaz) asılılığını azaltmaq və bununla da Moskvaya qarşı sanksiyaları daha effektli eləmək üçün müxtəlif yollar arayır. Çünkü bu, Kremlin Qərbe qarşı belə de yeganə və ən güclü təzyiq-şəntaj vasitəsi olaraq qalır. Soyuq qış mövsümünün yaxınlaşması məsələni bir az da aktual edir.

Uzun qış mövsümündə Rusyanı belə bir güclü silahdan məhrum eləmek üçün

ABŞ və Avropa həmçinin yeni qaz kəmərləri layihələri ilə bağlı neçə vaxtdır alternativ qaz satıcıları ilə (Azərbaycan, Türkmenistan) danışıcılar aparır. İranın nüvə programı ilə bağlı “Altılıq” ölkələri ilə Tehran arasında imzalanan Vyana anlaşması da öncəliklə İranın sanballı alternativ qaz təminatçı kimi enerji bazarına qayıdışını təmin etməyə yönəlib.

Bundan əlavə, Qərb Rusyanı ram eləmək üçün onun neftindən imtiyət etmək barədə də düşünür.

□ Əli RƏİS

Qırx ilin müəlliminin həyat hekayəsi...

Gülnarə Mütəllimova: “Müəllim olmaq şərəflidir, yaxşıdır, ancaq qiyməti verilsə”

Hava soyuq olsa da, əynindəki yay geyimdir, nazik və qısaqol köynək, yay tufluları ilə müsahibəyə gəlib. Hiss olunur ki, teleşik boyunbağı da təxib. Axi bu gün onun bayramıdır - Müəllimlər Günüdür. O, qırx ilin müəllimidir, bir il əvvəl işdən çıxarılib və hələ də müəllim olmayı ilə fəxr edir...

66 yaşlı **Gülnarə Mütəllimova** ilə redaksiyanın yaxınınlığında görüşürük, görüşə güc-bəla ilə razi salmışam. Utanır müəllim olmanın çətinlidiyindən danışmağa: “Peşman deyiləm müəllim olduğuma görə. Əksine, fərər edirəm. Bu illər ərzində yüzlərə şagirdim olub, hamisini balam kimi sevdim, özledim...” Yaşadığı evi çəkməyimizə də razi olmur: “Təmirsizdir, nəyə lazımdır elə vəziyyətdə çəkiliş? Elə çöldə çək məni”.

“Qırx ilin müəllimi niye bu durumda yaşıyır”, - deyə sual edirəm. **Gülməsəyir:** “Buna da şükür”, - deyir müəllimə. Öyrənirəm ki, ayda cəmi 204 manat pensiya alır, bir ildir işdən çıxarılib. Növbəti sualı verməyə bilirəm. “Bu pula necə dolanırsınız?”, - deyirəm. Sualı sualla cavab verir, deyəsən özü də təəccübənər bu pula necə yaşıdığına: “Bu gün ayın neçədir? Hə, oktyabrın 5-i. Men hələ pensiya almamışam. Necə dolanıram?”

Bir qədər sonra sanki yadı-

na düşür: “Yaşlı adamlarıq. Nə maaş, nə pensiyamız normal deyil, yaşamağa çatmir, yetmir. Sehhətimizdə problemlər olur, həkimə gedə bilmirik, dava-dərmana pul çatmir, aylarla reseptlərimiz alınmamış qalır. Hər addım pulsur, yaşamaq üçün pul lazımdır, o da müəllimlərdə yoxdur”.

Müəllime həm də evsizdir. İller boyu işlədiyi pula ev ala bilməyib: “Bugünlərde televiziyada müəllimlərə ipoteka verildiyi barədə xəberlərə rast gəldim. Bu, necə ola bilər? Müəllim nə qədər maaş alır ki, ipoteka ilə ev də ala bilsin? 204 manata necə ev almaq olar? Qırx ilin müəllimiyməm. Sovet dövründə atamın “Xrushevka” mənzili vardi, üç kiçik otaq idi. Ölçüsünün bir qədər çox olduğunu deyib, məni ev qeydiyyatına salmadılar. Ata evi idi, sonra qardaşım evləndi, uşaqlar doğuldu, ev darısqal oldu, men çıxdım evdən. İlkəldir ki, köçəri kimi yaşayırıam, bir az o bacımgildə, bir az bu bacımgilde, hərdən qardaşım-

gilda. Əlimdə daim yol çantası, içində palatarıam, kitablarıam... Evin olmadığından, heç uşaq hazırlaşdırda da bilmədim. Məktəbdə isə normal dərs saatı vermədilər çox zaman. Bax, beləcə yaşadım, qızım. Əsl müəllim olmaq sənəə asan gelmesin...”

Gülnarə müəllime müəllimlərin ciddi problemləri içərisində direktörleri da xüsusi vurğuluyır: “Son on ildə müsbət işlədim. Elə direktörər var ki, insani həyatdan bezdirirlər. Məktəbdə baş verənlərə, haqsızlıqla, qanunsuzluğa etiraz etdiyim üçün beş dəfə işdən qovuldum. Hər dəfəsinde də məhkəmə yolu ilə işə bərpa olundum. Bax, müəllim olmağın bu tərafı da var, - doğrunu söyləmək çətinliyi... Cesərtli müəllimləri sixişdən direktörər da az deyil. Müəllim yazıq neyləsin? Men özüm az dərs saatı almışam həmişə. İşlediyim məktəbdə direktör 8-10 saat dərs yazdıq müəllimlər vardi, onların şikayətlərinə de baxan yox idi. Hətta “Əməkdar müəllim” adı alan iş yoldaşımın dərsini əlinənən almışdı direktör, o da həyecandan xəstexanaya düşmüdü. Onun sinfini, dərslərini direktör əlinənən alıb başqasına vermişdi. Şikayətləri də cavabsız qal-

di. Şəxsən mən özüm Təhsil Nazirliyinə dəfələrlə şikayət, müraciət yazmışam, eksəriyyətinə cavab verən olmayıb. Hətta valideynləri öyrədib müəllimin üstüne qaldıran direktörər var. Müəllim olmaq o qədər çətindir ki... Direktorlar çox hallarda öz yaxınlarına dərs verir, daha çox dərs saatı ayırrı. Belə biabırçı şəraitdə işləyen müəllimlər neyləsin? Müəllimlərin vəziyyəti yaxşı deyil, deyirlər məvəcib, dərs saatı artıb, yalandır. Əksər müəllimlər əziyyət çəkirlər, məsələn, mənim yaşım 65-i keçdi, dərhal işdən azad etdi. Həc əvvəl də məktəbə buraxmıldır, məhkəmə işsə bərpa etmişdi, direktör digər instansiaya şikayət vermişdi. Beləcə, bütün instansiyaları uddum, amma yenə də məktəbə buraxmadılar. 65 yaşım tamam olan kimi də yaş senzini behane edib işdən çıxardı. Amma həmin məktəbdə o yaşda dərs deyən müəllimlər var. Nə var ki, onlar haqlarını veriblər”.

Amma “müəllim olmağın yaxşı tərəfləri də var”, - deyir **Gülnarə Mütəllimə**. “O qədər şagirdlərim var ki... Əksəriyyəti məni hələ də xatırlayı, yada salır, zəng edir. Bayramlarda şagirdlərim zəng vururlar, xatırlayırlar məni. Elə bu gün də neçəsi zəng vurub”.

Ona elə gəlir ki, inanmayaq, köhnə telefonunu açır və gələn zəngləri göstərir, bir ne-

“Məktəbdə baş verənlərə, haqsızlıqla, qanunsuzluğa etiraz etdiyim üçün beş dəfə işdən qovuldum”

çəzəng “oğlum” yazdığını oğlanlardan gəlməmişdi. “Bu, Nicat oğlumdur”, - deyir müəllimə, Qurban bayramında da zəng etmişdi. Öz uşağım yoxdur, amma şagirdlərimi övladılarım bilmişəm. Hərdən görüşürük, kimsəsiz, köməksiz qalmış ki mi bir şey... Sonuc bu... Ancaq uşaqların sevgisini qazanmışam. O, böyük şeydir mənim üçün...”

□ Röya RƏFİYEVƏ
Fotoşəkillər müəllifindir

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqtlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədaləti mövqeyinin müdafiə edilməsi

Azərbaycanın işgal altındaki ərazilərini azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlayacağı barədə xəbərlər, bu barədə səslənən ehtimallar getdikcə ciddiləşir. Əgər əvvellər bu barədə rəsmi Bakının səsləndirdiyi bəyanatlar, sadəcə, sərt ritorika kimi dəyərləndirildi, hazırkı situasiyada Azərbaycanın hərbi əməliyyatlara başlamaqdan başqa çıxış yolunun olmadığını xarici ekspertlər və nüfuzlu beynəlxalq institutlar da etiraf etməkdədir.

Azərbaycanın artıq savaş-
dan başqa alternativin qal-
madığını Ermənistandan destruktiv mövqeyini davam et-
dirməsi, erməni prezyidentin Dağlıq Qarabağı "Ermənistandan ayırmaz tərkib hissəsi" kimi təqdim etməsi bir daha sübut edir. Üstəlik, Ermənistandan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT), daha konkret desək, Rusyanın yardımına ümidi edərək aqressiv siyasetini davam etdirməsi Bakının manevi imkanlarını məhdudlaşdırır. Qərb və Rusiya analitikləri son zamanlar savaşın qəçiləlməsindən daha çox bəhs edirlər.

Görünür, elə bu səbəbdən ki, Ermənistandan KTMT baş katibi N.Bordyuja və Rusyanın Ermənistandakı sefiri məselenin hərbi yolla çözülməsini istisna edib. Paralel olaraq KTMT-nin Ermənistanda hərbi təlimlər keçirməsi, "Ermənistan Qarabağ münaqişəsində tek qalmayacaq" deməsi, İrəvanın işğalçılığına haqq qazandırma cəhdələri erməni işğalçılarını da-ha şirnkləndirir.

Paralel surətdə Rusyanın Qarabağ tənzimlənməsində rolü barədə davamlı məlumatlar yayılır. Bugündən ABŞ-in özəl keşfiyyat şirkəti "Stratfor" Rusyanın Qafqaz strategiyasına dair analiz dərc edib. Virtu-alaz.org saytının xəbər verdiyi kimi, həmin analizdə Azərbaycanla Rusiya arasında Qarabağa dair hansıa gizli sövdələşmə ehtimalından bəhə edilirdi. İddia olunur ki, bu sövdələşmənin bir hissəsi kimi Qarabağda Rusiya sülhməramlıları yerləşdiriləcək, etraf rayonlar Azerbaycana qaytarılacaq. "Stratfor"un bu analizi geniş rezonans və müzakirələr doğurdu. İndi bu şirkətin strateji analiz üzrə vitse-prezidenti Riva Bhalla Ukrayna KİV-lərine müsahibəsində Rusyanın MDB məkanındaki köhne münaqişələrin "donunu açması" ehtimalları dənmişdir.

Onun fikrincə, belə münaqişələrin "donunu açmaq" münaqişəni qızışdırmaq qədər asan deyik. "Siyasi məqamın yetişməsi lazımdır. Məsələn, Dağlıq Qarabağ ətrafindəki situasiyaya nəzer salaq. Azərbaycan bütün müxtəlif qoşularla balanslaşdırma üzrə ekspertdir, xüsusən de Rusiya ilə Qərb arasında. Lakin keçmişə baxaq. Son aylarda Azərbaycan Rusiyaya daha yaxın olub. Və böyük sual budur ki, Moskva Bakı ilə hansı məsələdə anlaşmaya çalışır"- deyə Riva Bhalla bildirib.

"Stratfor" vitse-prezidentinin sözlərinə görə, Azərbay-

can öz ərazilərini geri qaytar-
maq isteyir. Ancaq bunu hansı
yolla edəcək? "Bütün məsələ
ondan ibarədir ki, Azərbaycan
Qarabağı qaytarmaq üçün han-
sı güzeşte gedəcək. Əgər səh-
bət hərbi münaqişəye qədər
gedib çıxsa, o zaman Azərbay-
can tek hərəkət etməyəcək. Ermə-
nistan boş yere narahat de-
yil ki, Rusiya və Azərbaycan bu
məsələdə anlaşa bilər"-
R.Balla deyib.

"İstənilən etniklərarası mü-
naqişədə, xüsusiile də həddən
artıq zorakılıq və qeyri-pro-
portional gücün tətbiq edildiyi mü-
naqişələrdə qarşılıqlı ittihamlar
təbii sayılsa da, Dağlıq Qara-
bağ münaqişəsində Erməni-
stan tərəfinin təcavüzkar olması
təkzibedilməz faktıdır". "Trend" in məlumatına görə, bu
barədə İsrailin Bar-İlan Universi-
tetinin Beqin-Sadat Strateji Araşdırımlar Mərkəzinin
eksperti, "Türkənin İsrail və
Azərbaycanla antantası" kitabi-
nın müəllifi Aleksandr Mariso-
nun ABŞ-in nüfuzlu "Was-
ington Times" nəşrində dərc
edilən məqaləsində deyilir.

Azərbaycanda isə artıq da-
nışqların menasızlığı təsvər-
rū daha geniş sferada qəbul
olunur və hərbi əməliyyatların
zərurılığı bildirilir.

**Azərbaycan Xalq Partiyası-
nın sədri Pənah Hüseyn bildir-
di ki, konstitusiya ilə torpaqla-
rimızın azad olunması qərarını
vermək səlahiyyəti şəxslərin
və qurumların vəzifəsidir:** "On-
lar da bu məsələ barədə son
sözü vəziyyəti dəyərləndirək
deyə bilər. Ona görə də kənardan,
sadeçə olaraq, rəylər dili-
məkle məsələləri həll etmek
olmaz. Lakin mən məsələnin
savaş qərarının verilməsi kimi
formulu olunmasını doğru say-
miram. Çünkü səhəbet işğal
olunmuş torpaqlarımızın ermə-
ni silahlı qüvvələrindən və orda
kök salmış terrorçulardan tə-
mizlənməsindən gedir. Bu mə-
nənada müdafiə xarakterli döyüş
əməliyyatlarının aparılması,
daha doğrusu, işğal olunmuş
torpaqlarımızın azad olunması
fürsət Silahlı Qüvvələrdən istifadə
etmek səlahiyyəti də yetkili
orqanların vəzifəsidir. Məsələ-
ye bu şəkilde baxılmalıdır".

**Qarabağ Qazılər Birliyinin
sədri Etimad Əsədov** "Yeni
Müsavat" a bildirdi ki, savaşın
alternativini görmür. Keçmiş
döyüşü bütün təhdid və tə-
zəyiqləre baxmayaraq, işğal
olunmuş ərazilərdə "rus
sülhməramlıları"nın yerləşdi-
rilesinə müqavimət göstər-
məyi zəruri sayır: "Qarabağ-
da "sülhməramlılar"ın yerləş-
dirilmesi Azərbaycan üçün
büyük bir təhlükə və torpaqla-

rın daimi olaraq erməniləre
verilməsinə xidmət edəcək.
Rusyanın indiyə qədər yürütdüyü
siyaseti nəzərə alsaq, onlar həmisi ermənilərə dəstək veriblər. Ermənilər Rusya-
nın ən yaxın müttəfiqləridir. Rəsmi Moskva Azərbaycana
ne qədər yaxın münasibətdə
olsa belə, həmisi erməni
məvqeyindən çıxış edib. Za-
manında da bunun dəfələrlə
şahidi olmuşuq, hazırda
gəden proseslər də buna xidmət
edir. Düşünürəm ki, daha təh-
lükeli proses baş verməmiş,
Qarabağa Rusiya, yaxud
BMT sülhməramlıları yerləşdi-
rilməmiş Azərbaycan işğal alt-
təkzibət ərazilərdə antiterror
əməliyyatlarına başlamalı,
torpaqlarını qısa bir zaman
keşiyində erməni işğalçılarından
təmizləyib sərhədlerini möh-
kəmləndirməlidir. Əks təqdirdə,
sonra gec olacaq". E.Əsədov
**Azərbaycan ordusunun
hazırlıqlarını və döyüş ruhu-
nu yüksək qiymətləndirdi:**
"Son zamanlar müdafiə naziri
gördüyü işlər də yalnız
təqdir olunmağa layıqdir.
Azərbaycan ordusundan əla-
və, çoxlu sayıda könüllülər də
yenidən orduya qayıdır xidmət
edirlər. Bu da onu demə-
yə esas verir ki, həqiqətən də
Azərbaycan vətəndaşları öz
vətənine və dövlətinə sadıq
insanlardır. Onlar torpaqlarımız
azad olunması əmrini vermək üçün
əməliyyatları işğaldən getmə-
sin və Qarabağ torpaqlarını
ermənilərdən təmizləyək.
Əminəm ki, savaş qərarı verili-
ləcək, Azərbaycan xalqı
ərazilərini azad edəcək, buna
tam hazırlır. Yetər ki, ortaya
iradə qoyulsun, hökumət sa-

vaş qərarı verilsin".
**Qarabağ kazisi deputatı
Qüdrət Həsənquliyevin parlament-
dən keçirilməsi barədə təklifi**
də təqdir etdi: "Çox yaxşı təklifdir.
Parlamentdə uzun müddət
deyil, evlər, qəbiristanlıqları
dağıdılmayıb. Ona görə də 23
ildən cəhd edən sözü təkrarla-
maqla bizimizin altına arxayıncasına
sühl yastığı qoyurlar.
Narahat olan bizik, 1 milyon
dan artıq qacqın-köckünü olan
Azərbaycan xalqıdır".

E.Əməmmədov qeyd etdi ki,
böyük dövlətlərin ədalətsiz
məvqə tutması və Ermənistana
etdiyi havadarlıqlar fonda-
nunda Azərbaycanın öz ərazi-
lerini işğaldan azad etməkdən
başqa çıxış yolu qalmır: "Bizim
Ermənistana qarşı savaş aç-
maq fikrimiz yoxdur. Biz, sadə-
cə, torpaqlarımızı azad etmək
istəyirik və bu zaman Ermənistana
mühərribə elan etməyəcəyik.
Necə ki, şimal qonşumuz
Rusiya 20 ilən cəhd qazanı-
şınlı qazanınsız silahlı
qruplaşmalarla qarşı antiterror
əməliyyatı apardığını deyir,
həmçinin Ukrayna, yaxud qar-
daş Türkiyə öz ərazisindəki ter-
rorçu-separatçı qruplaşmala-
rqa qarşı əməliyyatlar həyata ke-
çirir, Azərbaycan da Qarabağda

Pənah Hüseyn:
"Məsələnin savaş kimi
təqdimati doğru deyil,
səhəbet işğal altındakı
torpaqlarımızın
terrorçulardan
təmizlənməsindən gedir"

vaş qərarı verilsin".

**Qarabağ kazisi deputatı
Qüdrət Həsənquliyevin parlament-
dən keçirilməsi barədə təklifi**
də təqdir etdi: "Çox yaxşı təklifdir.
Parlamentdə uzun müddət
deyil, evlər, qəbiristanlıqları
dağıdılmayıb. Ona görə də 23
ildən cəhd edən sözü təkrarla-
maqla bizimizin altına arxayıncasına
sühl yastığı qoyurlar.
Narahat olan bizik, 1 milyon
dan artıq qacqın-köckünü olan
Azərbaycan xalqıdır".

E.Əməmmədov qeyd etdi ki,
böyük dövlətlərin ədalətsiz
məvqə tutması və Ermənistana
etdiyi havadarlıqlar fonda-
nunda Azərbaycanın öz ərazi-
lerini işğaldan azad etməkdən
başqa çıxış yolu qalmır: "Bizim
Ermənistana qarşı savaş aç-
maq fikrimiz yoxdur. Biz, sadə-
cə, torpaqlarımızı azad etmək
istəyirik və bu zaman Ermənistana
mühərribə elan etməyəcəyik.
Necə ki, şimal qonşumuz
Rusiya 20 ilən cəhd qazanı-
şınlı qazanınsız silahlı
qruplaşmalarla qarşı antiterror
əməliyyatı apardığını deyir,
həmçinin Ukrayna, yaxud qar-
daş Türkiyə öz ərazisindəki ter-
rorçu-separatçı qruplaşmala-
rqa qarşı əməliyyatlar həyata ke-
çirir, Azərbaycan da Qarabağda

mən artıq yola gəlmir və gəl-
mək fikri də yoxdur. Terrorcu
gədə, hərbi xuntanın başçısı
Sərkisyan da BMT tribunasında
vətənindən etdi ki, Dağlıq Qara-
bağı Ermənistandan ayırmaz
hissəsi hesab edir. Belə olan
halda Azərbaycan ne etmeli-
dir? Təbii ki, antiterror əməliyyat-
larına başlamalıdır, özünün
Daxili Qoşunlarının, ordusunun
gücü ilə. Antiterror əməliyyat-
larına başlayıb ərazilərimizi Azə-
rbaycan qanunlarına təbə olma-
yan terrorçulardan, separatçı-
lardan təmizləmək lazımdır.
Gec-tez bu, baş verəcək. Çünkü
bunu bize diktə edən səbəb
var: düşmən razılığı gəlmir, iş-
ğala son qoymaq istəmir, vasi-
təcili də onu müdafiə edir.
Terrorcu Sərkisyan Azərbay-
canı təhdid etdi, ancaq BMT
rehbərliyindən bir nəfər demədi
ki, siz Azərbaycan torpaqlarını
işğal etmisiniz, Azərbaycan si-
zin torpaqlarınızı işğal etməyib.
Bugünkü dünya haqqın, eda-
tin, hüququn deyil, gücün dün-
yasıdır. Kim güclüdürsa, haqlı
odur. Düşmən bilsin ki, biz artıq
90-ci illərin Azərbaycanı deyilik
və torpaqlarımızı azad etməyə
gəcməz, imkanımız və hüqu-
qumuz var".

Elman Məmmədov:
"Azərbaycan
antiterror
əməliyyatlarına
başlamalıdır"

Qarabağ

antiterror əməliyyatlarına baş-
lamalıdır. Azərbaycan da
BMT-nin nizamnaməsinə isti-
nad edərək bu hüquq özündə
saxlaysı. Biz antiterror əməliyy-
atlari həyata keçirməklə tor-
paqlarımızda separatçı, ter-
rorcu birləşmələri ləğv edəcə-
yik".

E.Əməmmədov hərbi əmə-
liyyatların təhlükəli və riskli ol-
ması barədə fikirləri da təsdiq-
ledi: "Ona görə təhlükəlidir ki,
işğalçının, separatçı qurumun
dəstəyi çox güclüdür bugünkü
ədalətsiz, haqsız dünyada. Bi-
zi onlardan təhlükə gözləyir.
Ancaq eyni zamanda bu, bize
bir milət kimi haqq vermər ki,
qorxumuzdan işğalçıya qarşı
hərbi güc tətbiq etməyək. Bu,
tamamilə yanlış fikirdir. Düş-

Azərbaycan Qarabağının azadlığı əməliyyatının başlaşımı?

Pənah Hüseyn:
"Məsələnin savaş kimi
təqdimati doğru deyil,
səhəbet işğal altındakı
torpaqlarımızın
terrorçulardan
təmizlənməsindən gedir"

Etimad Əsədov:
"Qarabağa bağlı
parlament
dinləmələri
keçirilməli və
Azərbaycan hökuməti
konkret qərar verməlidir"

mən artıq yola gəlmir və gəl-
mək fikri də yoxdur. Terrorcu
gədə, hərbi xuntanın başçısı
Sərkisyan da BMT tribunasında
vətənindən etdi ki, Dağlıq Qara-
bağı Ermənistandan ayırmaz
hissəsi hesab edir. Belə olan
halda Azərbaycan ne etmeli-
dir? Təbii ki, antiterror əməliyyat-
larına başlamalıdır, özünün
Daxili Qoşunlarının, ordusunun
gücü ilə. Antiterror əməliyyat-
larına başlayıb ərazilərimizi Azə-
rbaycan qanunlarına təbə olma-
yan terrorçulardan, separatçı-
lardan təmizləmək lazımdır.
Gec-tez bu, baş verəcək. Çünkü
bunu bize diktə edən səbəb
var: düşmən razılığı gəlmir, iş-
ğala son qoymaq istəmir, vasi-
təcili də onu müdafiə edir.
Terrorcu Sərkisyan Azərbay-
canı təhdid etdi, ancaq BMT
rehbərliyindən bir nəfər demədi
ki, siz Azərbaycan torpaqlarını
işğal etmisiniz, Azərbaycan si-
zin torpaqlarınızı işğal etməyib.
Bugünkü dünya haqqın, eda-
tin, hüququn deyil, gücün dün-
yasıdır. Kim güclüdürsa, haqlı
odur. Düşmən bilsin ki, biz artıq
90-ci illərin Azərbaycanı deyilik
və torpaqlarımızı azad etməyə
gəcməz, imkanımız və hüqu-
qumuz var".

2 qardaşı vəhşicəsinə qətlə yetirən məhkəmə qarşısına çıxarılır

Vəkil ibtidai istintaqdan narazıdır: "Müdafiə nitqi hazırlayaraq ittiham aktına köçürüblər"

Oktjabrın 9-da Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində həkim Mail Bayramovun sədrliyi ilə 1985-ci il təvəllüdü Cahid və 1980-ci il təvəllüdü Cavid Rəhimov qardaşlarını gülələyərək öldürdü 1984-cü il təvəllüdü Zaur Ənvər oğlu Tərlanovun cinayət işi üzrə məhkəməyə hazırlıq iclası keçiriləcək.

Zaur Tərlanov "Standartbank"ın Qaradağ rayonunda yerləşən filialının işçisi olub. Öldürülən qardaşlardan biri isə Dərin Özüllər Zavodunda işləyib. Bu il yanvarın 8-də axşam saatlarında Bakının Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsində baş verən dəhşətli qətl hadisəsindən sonra olayla bağlı ən müxtəlif versiyalar ortaya atılıb. Qətlən pul mübahisəsi üstündə, bir qadına görə baş verməsi haqda da fikirlər səsləndirilib.

Zərərçəkmışların hüquqi varıslarının vəkilli Ceyhun Yusifovla əlaqə saxlayıb fikirlərini öyrəndik. Vəkil deyib ki, 1 ile yaxın aparılan ibtidai istintaqın gedisatından narazidırlar: "73 səhifəlik ittiham aktının yanında oxu 2 əliyalın şəxsi odlu silahla öldürən şəxsin müsbət xarakterizə olunmasına yönəlib.

Kişilər!!! Axırıncı sans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, ne de xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətə və tam müalicəsinə d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zeiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vezin böyüüməsi və ya kiçiləməsi
- * Prostat adenomasi (vəzida düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçiləməsi
- * Qasıl-xayalıqdə sizilti, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçiləməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstəl.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkısaflılığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sizanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, quluncların dərmənsiz müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmek saat 11:00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Sanki ittiham tərefi statusunu dəyişib, müdafiə nitqi hazırlayaraq ittiham aktına köçürüblər. Zaur Tərlanovdan bir qəhrəman düzəldib məhkəməyə yollayıblar".

Vəkil deyir ki, qətlə adı keçən Xanım Aslanovanın barəsində de ittiham aktında reallıqdan uzaq fikirlər yer alıb: "Eyni zamanda hər 2 şəxsle mütəmadi olaraq yaxın münasibətdə olan Xanım Aslanovanı elə təqdim edirlər ki!!! Hadisənin əsas səbəbkarı bu qadindr. Qətlə yetirilən günahsız şəxsləri isə Amerika telefilmərinin menfi qəhrəmanına çeviriblər. İttiham aktını oxuyandan sonra müstəntiqin və proku-

ronun Zaur Tərlanovun həbsinə niyə qərar verdikləri anlaşılmır. Elə yazıblar ki, sanki bəy tərifidir. Bele bir formada ittiham aktının tərtib olunması prokurorluq orqanının imicini zədələyir".

C.Yusifov deyir ki, Z.Tərlanovun cinayəti tam araşdırılmayıb: "Qətl töredən şəxs cəmiyyətdə öz üstünlüyünü nümayiş etdirmək istəyib. Bu qətl xüsusi amansızlıqla töredilib. Bir qardaşın gözü qarşısında digər qardaş qətlə yetirilib. Qatil əvvəlcə Cavid və Cahid Rəhimov qardaşlarına bir neçə dəfə atəş açıraq, onları qəsdən öldürüb, hadisə yerindən qaçıb. Daxil olmuş məlumat əsasında dərhal hadisə yerine və meytılər baxış keçirilib, maddi səbutlar götürüllər və digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib. Faktla bağlı Qaradağ Rayon Prokurorluğununda Cinayet Məccələsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Elan

Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birləşdə, çox ucuz qiymətə (15000 AZN) təcili satılır.

Tel: 070 335 90 15

Binəqədi-Xirdalan şossesi yaşayış massivi, Respublika Dövlət Yol Polisinin yaxınlığında əlverişli qiymətə 4 sot torpaq sahəsi satılır. 2,5 metr hündürlükde daş hasarın içərisində, əla yerde. Işıq, qaz, su 15 m məsafədə yerləşir. Yenilənmiş kanalizasiya xətti, meyve ağacları var. Yol asfalt-beton.

Tel: (050) 614-40-24

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜAVLİCƏSİ

Almanianın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparati ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlanmış həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi güzələmdən - lateks həlqə qoyulması.

ŞƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Buzovna dairəsində, Daxili Qoşunların yanında 7 sot torpaq satılır. Sotu 7500 AZN.

Əlaqə telefonu: (050) 343-59-72

Bakıda şadlıq sarayında dava: toy sahibləri administratoru döydü...

B ineqədi rayonunda yerləşən "Oğuzxan" şadlıq sarayında obyekti rəhbərliyi ilə toy edən şəxslər arasında dava düşüb. Bu barədə "Report" a Binədi Rayon Polis İdarəesində məlumat verilib. Dava zamanı restoranın 30 yaşlı administratoru Roman Abbasov müşərələr tərəfindən döyülləb. O, xəstəxanaya yerləşdirilib. Faktla bağlı araştırma aparılır.

Qusar sakinini evinə gələn qonaq öldürdü

Q usarda qətl hadisəsi baş verib. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumatə görə, oktyabrın 4-də Qusar şəhərində yaşayış Şəhərin Niftəliyevin evinə gəlmış tanış, rayon sakini Rəşad Abdulrəhimov münəqışə zəminində ona biçaqla xəsarət yetirib, kırayıda yaşayış həmşerisi Zibeydə Hacıbəyovdan itələyərək yixib hadisə yerini tərk edib.

Ş.Niftəliyev hadisə yerində ölüb, Z.Hacıbəyova isə xəstəxanaya yerləşdirilib.

Qusar Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində R.Abdulrəhimov tutulub. Faktla bağlı araştırma aparılır.

Qardaşını biçaqlayıb öldürdü

M asallıda qətl hadisəsi baş verib. APA-nın cənub bürosunun məlumatına görə, hadisə ötən gün saat 23 radələrində rayonun Köhnə Alvadı kəndində qeydə alınıb. Kənd sakini, 1980-ci il təvəllüdü Rafael Güloğlan oğlu Qasimov şəxsi münasibətlər zəminində kiçik qardaşı, 1984-cü il təvəllüdü Ramil Güloğlan oğlu Qasimova biçaqla qarın boşluğunundan vurub.

R. Qasimov xəstəxanaya aparılırkən qan itirmə nəticəsində yolda dünyasını dəyişib. Meyit daxili və xarici müayinə olunmaq üçün Şəhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyinin Masallı rayon şöbəsinə aparılıb. Hadisəni töretilmiş Rafael Qasimov yaxalanaraq istintaq orqanlarına təhvil verilib. Faktla bağlı Məsali Rayon Prokurorlığında cinayət işi açılıb, araştırma aparılır.

Istirahət günləri yollar yenə qana boyandı: 7 nəfər ölüb, 10 nəfər yaralanıb

A zərbəyanda istirahət günlərində baş vermiş yol-naqliyyat hadisələrinin sayı açıqlanıb. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin saytına istinadən yaydığı məlumatə görə, sentyabrın 3-de ölkənin avtomobil yollarında 5 yol-naqliyyat hadisəsi baş verib. Nəticədə 9 nəfər yaralanıb. Sentyabrın 4-də isə 5 yol-naqliyyat hadisəsi baş verib. Nəticədə 7 nəfər ölüb, 1 nəfər yaralanıb.

Hər bir faktla bağlı araştırma aparılır.

"Nar" milli irsin qorunmasına həsr olunmuş televiziya layihəsinə dəstək oldu

"Nar" 2015-ci ilin oktyabr ayından etibarən, Lider TV-də efirə gedəcək "Nadir və unudulmuş" verilişinin sponsorluğunü öz üzərinə götürdü. Layihə çərçivəsində çəkiləcək silsilə verilişlər ənənəvi olaraq həftənin şənbə günü axşam saatlarında yayımlanacaq, onların təkrarı isə bazar ertəsi günü efirə gedəcək. Lider TV ilə yanaşı, verilişin internet-televiziya vasitəsilə də yayımlanması nəzərdə tutulur (YouTube.com və s.). İlk verilişin 3 oktyabr 2015-ci il tarixində efirə getməsi planlaşdırılır.

Qeyd edək ki, layihə çərçivəsində Azərbaycan mətbəxinin nadir, unudulmuş və qədim reseptlərinin aşkar olunaraq ictməliyətə təqdim edilməsi fikri önem daşıyır. Bu məqsədlə, ucqar yaşayış məntəqələrinə ekstremal şəraitdə həyata keçiriləcək macəralı səfərlərin təşkil edilməsi nəzərdə tutulur. Fərhad Aşurbəylinin aparıcılığı ilə çəkiləcək verilişlərin olduqca maraqlı olacaq gözlənilir.

Her zaman milli-mədəni irsin qorunub-saxlanması və adət-ənənələrin gelecek nəsilləre ötürülməsinə xüsusi önem verən "Nar" layihə çərçivəsində internet məkanında verilişlə bağlı müsabiqə keçirəcək. Layihənin yaradıcı heyəti müsabiqə qaliblərinin evlərinə təşrif buyuracaq və məhə qalibin evində çəkilmiş veriliş efirə gedəcək.

Milli Televiziya və Radio Şurasının ANS telekanalının eñirində yayınlanan "Xoşqədəmə səni axtarıram" verilişinin 5 oktyabr tarixindən etibarən bağlanması tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, sənət adamları, ziyanlılar tərəfindən birmənalı qarşılanmayıb. Əksəriyyət sözügedən verilişin gərkili veriliş olduğunu hesab edir və məhz bu verilişin bağlanmasına ehtiyac olmadığını bildirir.

Xalq artisti, professor, Milli Konservatoriyanın Müğəm kafedrasının müdürü Arif Babayev bildirib ki, "Səni axtarıram" verilişi milli-mənəvi dəyeri olan bir verilişdir: "Mən də orda iştirak etmişəm. Çok lazımlı bir verilişdir. O veriliş gözü yaşlı insanlara kömək edir. Onun nəyi pis ola bilər? Mən orda ekspert olaraq iştirak etmişəm və ancaq faktları görmüşəm. Mən bəyənirəm o veriliş".

Azərbaycanın teatr və kino aktyoru, rejissor, xalq artisti Ramiz Məlik bildirib ki, Xoşqədəm Hidayətzizi kimi bir jurnalistin uzaq ellərə gedib, itmiş insanları təpib doğmalarına qovuşdurması, onları sevindirməsi, onları ana, övlad kimi xoşbəxt etməsi varikən o verilişi niyə bağlayırlar anlamış olur: "Mən bir neçə dəfə o verilişdə iştirak etmişəm. Orda anaların göz yaşlarını, sevincini, doğmalarını taparaq onlara qovuşmasını görmüşəm. Məger bu gözəl deyil? Məger Xoşqədəm xanımın o verilişdə etdiyi bu işlər insanlığa yaraşan hərəkət deyil? ANS kanalı bu güne qədər yaradığı sloganı vicdanlı, qərəzsiz, dəqiq şəkildə qoruyur. Xoşqədəm xanım İraq, Əfqanistan, Sibir, Qazaxistan və bir çox yerlərə gedərək adamlar getirir, göz yaşlarını içində bacı, qardaş,

ana, övlad qovuşdurub. Məger bu, mənəviyyat, mentalitet deyil? Orda oturanlar deputatlar, xalq artistləri, həkimlər, hüquq müdafiəçiləri, professorlar, elmlər namizədləri olub. Küçədən keçənlər yox. Ora gələn, yaxınlarını axtaran şəxsləri, əlaqında problem olan insan kimi dəyərləndirmək biabırçıqdır. Mən bilmirəm evvelki kanalda necə olub, amma ANS heç zaman eñirində o sadalanan hallara yol verməz. Bu televiziya bu günə kimi milli-mənəvi dəyərləri qoruyub təbliğ edib. Beş ildir fəaliyyət göstərən bir veriliş nə olub ANS-ə keçən kimi pis oldu? Mənəcə, bunu düşünmək lazımdır. Beş ildə bir dəfə belə xəbərdarlıq edilməyən veriliş, bir neçə aydır ANS-də fəaliyyət göstərir və nədənse heç xəbərdarlıq belə etmədən, o adını belə xatırlamadığım qurum verilişini dayandırır. Sadəcə, gülməlidir. Həm də elə ağlamalıdır. Axi bu veriliş ora yaxınlarını axtarmaq üçün müraciət edən yüzlərə ahl insanlanın dərdinə eləcədər və onların gözlərinin yollarda qalmasına son qoyur".

Xalq artisti Səkinə İsmayılovanın isə mövqeyi belə olub: "Kim hansı prizmada yanaşır mən bilmirəm, onu deye bilməm ki, bir insan uzaq ölkələrə çıxıb gedir, ailəsi uzun illər on-

Xoşqədəmin verilişinin bağlanması ha böyük ictimai etiraz

Nüfuzlu ziyanlılar, siyasilər, sənət adamları verilişi müdafiə etdilər

Xoşqədəm Hidayətzizi

dan xəbərsiz qalır və bu veriliş 30-40 ildən sonra o insanları görüşürse bunun nəyi pisdir? ANS-ə gəlincə, hər zaman xəbəri və verilişləri ilə məmən bayəndiyim bir kanaldır. O verilişin amali ananı övladla, bacını qardaşla görüşür. Və bu da çox müsbət haldır".

Tarix elmlər doktoru, professor Vəli Əliyev bildirib ki, şəxsən özü orada olduğu vaxtda görüb ki, doğmalarını itirmiş insanlar yaxılarnı tapmaq üçün müraciət edir. Xoşqədəm xanım da gedib, çəkib getirir, onlara bacardığı xəbəri verir: "Bunun nəyi pisdir ki!?

Atalar, analar oğullarını, qızlarını illər sonra görür. Məger bu, milli-mənəvi dəyərlərə ziddir?"

Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşunas Ayaz Salayev bildirib ki, şəxsən bu verilişdə iştirak edib. Hətta Xoşqədəm xanım deyib ki, bu verilişə çoxlu vəsait ayrılmalıdır. Canlı görüşlər olmalıdır: "Veriliş maraqlı verilişdir. Bütün ölkələrdə izlenilir. Əger yüzlərə insan burada yaxınlarına qovuşursa, buna qiyamət vermək lazımdır, mənəcə".

Milli Məclisin deputati Cavanşir Pəşəzzadə sənədliyənən sözügedən verilişdə iştirak etdiyi və bu layihənin baxımlı, düşündürən olduğunu bildirib: "Baxımlıdır. Evlərdə bu programın vaxtı gözənləndir. Bu verilişlə maraqlanırdılar. ANS bizim müstəqilliyimizin təmelini qoyan və şəhid veren televiziylərdən biridir. Bu kanal dünyada tanınan bir televiziyalıdır. Bu televiziyyada işleyənlər qurur-

lu, reallığa, düzüslüyə xidmet edən və insaflı hərəkətləri ilə fealiyyət göstərən insanlardır".

Milli Məclisin deputati, AMEA-nın Naxçıvan bölməsinin sədri İsa Həbibbəyli qeyd edib ki, Xoşqədəm Hidayətzizi apardığı veriliş Azərbaycanda bir məktəb qədər, bir dərslik qədər, bir institut qədər bu işə böyük fayda verir: "Düşünürəm ki, Xoşqədəm üslubunu düzgün təpib. O, çox baxımlı ibratımız layihə ortaya çıxarıb. Xoşqədəm nəinki o verilişi aparır, hətta onunla yaşayır. O adamların hər iştirabını yaşayır. Niyyəti də hemişa birliyə, qoşuvaşa, aydınliga doğrudur".

Milli Məclisin deputati, əməkdar elm xadımı İsmayıllı Hacıyev də verilişin müsbət tərəflərinin çox olduğunu deyib: "Mən ANS-in bütün verilişlərinə baxıram. ANS Azərbaycan cəmiyyətinə ilk demokratik fikirləri getirən televiziyadır. Orada deyilen fikirlər, ictimaiyyətimə, dövlətimə xidmet edir. ANS televiziyasına hemişa böyük hörmətim olub. Əslinde o verilişdə milli-mənəvi dəyərlər pozulmur, onlara ailəyə sevinc getirilir. Ailənin itən hansıa bir üzvünü təpib, onları oğluna, anasına, atasına, qardaşına, bir sözə, ailəsinə qovuşdurursa, deməli, burada qəbahət bir şey yoxdur".

□ E.SEYİDAĞA

Sosial şəbəkədəki testlər təhlükəlidir...

Neçə il yaşayacağınızı öyrənmək istəyən.... sağlığında nələr itirə bilər?

Facebookda her gün qarşımıza çıxan testlər var: "Sizi bu dünyada en çox sevən insan kimdir" dən tutmuş, "Hansı ölkədə doğulmalıydimiz", "Neçənci ilde ölcəksiniz" ə qədər. Bir-birindən ilginc, əyləncəli testlər və bir o qədər də ilginc nöticələr. Melumdur ki, insanlar onsun da boz olan həyatlarına rəng qatmaq üçün bu testləri həll edir, ordan çıxan nöticələrlə əylənir, onu paylaşır dostlarıyla müzakirə aparır, gülür, yene də əylənir. Amma...

Bu əyləncəli anların sonrası da var. Belə ki, ekspertlər hesab edir ki, bu cür testlər internet istifadəçiləri üçün ciddi təhlükə mənbəyi ola bilər. Birinci ondan başlayaqlı ki, bu cür testlərin yerləşdirildiyi saytlar onların yaradıcısı üçün ciddi reklam mənbəyidir. Çünkü burda yer alan reklamlar ciddi məbləğdə vəsait getirir. Ona görə də bu testlər olduqca sadə və hətta primitiv şəkildə hazırlanır. Məqsəd dənəçərən insanın marağını cəlb etmək, bununla da məqsədə çatmaqdır.

Rusyanın "Qazete.ru" saytının araşdırmasına görə, kimliyi aiddir. Bunlar o qədər

de ciddi təhlükə mənbəyi ola bilmez.

Amma bununla paralel, saylılığı itirmək olmaz. Bəzi testlərin çözülməsi zamanı bir-başa facebook profiline giriş istenilir. "Raziyam" düyməsini basan istifadəçi bu halda bütün şəxsi məlumatlarını hədi-

ye kim hakerlərə vermiş olur. Bu isə en yaxşı halda spamların yayılması üçün internet ünvanınızdan istifadə olunacağı anlamusuna gəlir.

Hətta bəzi testlərin həll olunması zamanı istifadəçidən şəxsi məlumatları, bura parol və bank kartının detalları daxil-

dir, soruşulur. Ona görə də hər testi usaq sadələvhiləyü ilə həll etməyə çalışmadan önce orda nə soruşulduğuna da nəzər salmaq lazımdır. Bununla yanaşı, bu sayaq testləri keçməyə həvəslə olan şəxslərin öz kompüterində antivirus programları olmalıdır. Bununla da kompüterinə zərərli kodların daxil olmasının qarşısını ala biləceksiz.

Bu sayaq testləri həll edənləri başqa təhlükələr də gözləyir. İstifadəçi telefon nömrəsini dəyişmək, bank hesabını bloklamaq və dələduzluq qurbanı olması barədə ərize yazmaq zorunda qala bilər. Ümumiyyətlə isə çoxlu sualları olan testlərin nəticəsi dəha etibarlı olur. Qeyriliyi isə daha çox gündəlik qoroskopu xatırladır. Amma insanları da dəha çox sualları olmayan, dərhal nəticə verən testlər celb edir.

Heç də hər şəxə etibar etməyə dəymir. İlk baxışda zərərsiz görünən testlər əyləncə təsiri bağışla da, burada bəzi ince detallar da var. Məsələn, əger siz suallara cavab vermədən IQ-nizi (intellektual səviyyənizi) öyrənmək isteyirsinizsə, əmin olun ki, bu testlər tələdir. Çünkü suallara cavab vermədən sizə "dahi" olduğunu deyən dəhələr sizdən, sizin profilinizdən necə var istifadəçiklər. Testi həll etmədən önce onun detalları ilə dərinlənə tanış olmaq lazımdır.

Yəni bir istifadəçi olaraq sənədən nə tələb olunur və sonucda sənəd hansı informasiya təxmin edə bilməzsizsin. □ Sevinc TELMANQIZI

yımız kimi, bəzi testlər özündə virus saxlayır ki, bu da həm şəxsin internet ünvanı, həm də kompüteri üçün ciddi təhlükədir. Onlardan bəziləri spam informasiyalar yayırlar.

Arayış üçün deyək ki, haqqında danışdığımız testlər iki kanal vasitəsilə yayımlanır. Bunlardan biri "Captain Quizz", digəri isə "Nametest.com"dur.

"Captain Quizz" testləri arasındada en məşhuru təbii ki, "Gericək ruh əkizin kimdir?" olarıdır. Bundan əlavə, "Neçə usağınzı olmalıdır?", "Saçınız hansı rəngdə olmalıdır?", "Hansi element size uyğundur?" kimi testləri də unutmayaq. Maraqlıdır ki, "Captain Quizz" programı bu testdən keçmək üçün internet istifadəcisindən bəzi icazələr istəyir. İcazə verirsinizsə, program istifadəsinin hər kəsə açıq profilinə, dostluq siyahına, zaman tunelində paylaşdıqlarına, ad gününe və şəkillərinə giriş əldə edəcək.

"Nametest.com"da isə en məşhur testlər "əslindən neçə yaşıınız var?", "Neçə gizli fanatınız var?", "Əslindən kimsən?", "50 il sonra necə görünəcəksən"-dir. Bu testlərin hər birindən keçəndə sizdən profil və email ünvanınız istenilir. Nametest.com "Captain Quizz"ə nisbətən dəha az icazə istəyir. Amma nəzərə ala ki, burda istifadəçidən e-mail ünvanı istenilir. E-mail ünvanının isteniləməsi isə heç də xoş hadisə deyil. Çünkü siz ondan hansı məqsədlər üçün istifadə ediləcəyini təxmin edə bilməzsizsin.

□ Sevinc TELMANQIZI

ÜSAVAT

Son səhifə

N 220 (6248) 6 oktyabr 2015

“Seytanın manifesti”

Amerikanın Oregon ştatında 4 silahla bir üniversitede hücum edib 9 nəfəri öldüren Kris Harper Mercer haqda yeni məlumatlar yayılıb. Onun 16 yaşlı Çeyanne Fitzgerland adlı qızı öldürmədən əvvəl ona seytanın rəqəmi olan 666 səhifəlik bir manifest verdiyi ortaya çıxıb. İngiltərinin “Daily Mail” qəzetiinin xəberinə görə, sözügedən manifestdə xüsusi qadınlar və qara dəriliyər haqqında nifrot ifadeleri yer alır. Məlumatlara görə, 26 yaşlı gənc Ç.Fitzgerlandı vurmazdan əvvəl hayatının başılaşması üçün yalvarara onu öldürməcəyini deyib. Qətləmdən yaralarına qılıs edilən qız bir böyrəyini itirib. Mercerin gerçəkliyini qorxuc hadisədə yaşıları 18 ilə 67 arasında dəyişən 9 müəllim və tələbə həyatını itirib.

Bürclərin ən böyük arzuları nədir?

Hər bürçün özüne-məxsus xarakteri ilə birlidə başqa hədəfləri də olur. Bürcünüzün ən böyük arzusunu öyrənmək üçün aşağıdakılardan nəzərdən keçirin. Bürclərin ən böyük arzuları...

Qız: Liderlik;
Buğa: Böyük sərvət toplamaq;

Əkizlər: Ədəbiyyat dünyasında uğura nail olmaq;

Xərçəng: Camiyyətdə yüksəlmek;

Şir: Hər şeye sahib olmaq;

Qız: İşdə bacarıqlı olmaq;

Tərəzi: Dəyərlərinizin anlaşılması;

Əqrəb: Ömr boyu güvən və inam hiss etmək;

Oxatan: Dünyani gezip görmək;

Oğlaq: Rəhbər olmaq;

Dolça: İnsanlara kömək etmək;

Baliq: Dünyani gəzmək.

Gec yatmaq köklədir

Bu güne qədər aparılan yüzlərə araşdırımlar nəticəsində məlum olub ki, tez yatıb, tez oyananlar daha sağlam, xoşbəxt və sakit ömrü sürürlər. Üstlik, tez yatıb tez oyanan adamların kökləmə kimi riskləri də azdır. Bütün bunlara bərabər normal yuxu rejimi olanlar stress və depressiyadan da uzaq olurlar. Amerikadakı Kaliforniya və Kolumbiya Universitetinin alimlərinin gerçəkləşdirdikləri yeni bir araşdırma məlum olub ki, yeniyetmələrin yuxu rejimləri ilə çəkiləri arasında birbaşa əlaqə vardır. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, gənclərin ayaqda qaldıqları hər gecə üçün organizmlərində ciddi dəyişikliklər olur. Gecədən qalan yuxusuzluqların gündüz yataraq aradan qaldırmaga çə-

ışsalar da, bu, organizmlərində müsbət dəyişiklik yaratır. Bu da yeniyetmələrin çəkilərini nə-

zarətdə saxlamaları üçün normal yatmalarının önemli olduğunu göstərir.

Qadınlar ən çox nələrə deyinir?

Qadınlar arasında aparılan bir araşdırma məlum olub ki, qadınların ən böyük şikayəti ərlerinin anlayışsızlığıdır. Qadınlar ərlerindən daha çox dostları və qonşularından razıdır. Türk qadınları arasında aparılan araşdırma məlum olub ki, onların şikayətinin səbəbi anlayışsız ərləridir. Bu araşdırma 2 min qadın arasında aparılıb.

“Səni ən çox kim daha yaxşı anlayır” sualına qadınların 40 faizi “Qonşularım və dostlarım” cavabını verib. Qadınların 20 faizi isə bu sualı xalaqızı və dayiqizilərim deyərək cavalandırb. 25 faizi “Məni ən yaxşı anam anlayır” deyib. Səni kim başa düşmür?” sualına qadınların 48 faizi “Ərim məni başa düşmür” cavabını verib. 20 faizi atam və qardaşım cavabını verib. Qadınların 23 faizi isə övladlarından şikayət edib və onları analarını anlamadığı üçün günahlandırb. Aparılan araşdırma türk qadınlarının 40 faizi ev sahibi olmaq istədiyi deyib. 30 faizi ən böyük arzularının ərin-dən pul istəməyi üçün karyera sahibi olmaq istədiyini bildirib. 10 faizinin ən böyük xəyalı fərqli ölkələri gəzməkdir. Bu sorğuda iştirak edən qadınların 70 faizi karyera sahibi olmaqdan zövq aldığı deyib. Onlar bildirib ki, işləyən qadınlara cəmiyyətdə dərəcədən yüksək rütbələr verilir. Çünkü işləyən qadınların dünyagörüşü fərqli olur və evdar qadınlara nisbətdə özlərini müdafiə edib sözlərini deyəbilir. Evdar qadınlar isə məisət problemləri altında əzilir.

30 illik vaz bomba imiş

İngiltərədə yaşayış Katrin Ravlins adlı qadının 30 ildir istifadə etdiyi vazın Birinci Dünya müharibəsindən qaldığı məlum olub. Dünya müharibələri haqda izlediyi bir sənəddi filmdən təsirlənib vazın təxirini öyrənmək istəyən qadın evə araşdırmaçılar çağırıb. Vaz üzərində araşdırma aparan mütəxəssislər onun partlamış bir bomba olduğunu deyiblər. Ravlins vaz hesab etdiyi bombanı 15 yaşında ikən məktəbdən evə qayıdarkən dostları ilə birlikdə torpaqdan qazaraq çıxardığını deyib. Dostları bombanın heç bir təhlükəsi olmadığını dedikdən sonra onu evdə vaz olaraq istifadə edib. Mütəxəssislər bombanın qorxulu olduğunu deyərək evdən götürdükdən sonra Ravlins özünü pis hiss etdiyini və ona çox öyrədiyini deyib.

QOÇ - Saat 11-14 aralığını nazərə almasaq, bu təqvimini səmərəli şəkil-də başa vuracaqsınız. Yeni tanışlıqlar və işgüzar əlaqələr mövqeyinizi gəstirməkdə, planlarınızın reallaşmasında əhəmiyyətli rol oynayacaq.

BUĞA - Qarşınızda duran bütün vacib işlərinizi saat 16-ya qədər yekunlaşdırın. Göstərilən müddətdə nüfuzlu və təcrübəli insanların sizə böyük səməresi dəya bilər. Sonrakı müddətdə neytrallığınızı qoruyun.

ƏKİZLƏR - İxtiyarınızda olan bu günü qənaətbəxş tərzdə başa vuracaqsınız. Astroloji göstəricilər yeni əlaqələr yaradacağından xəber verir. Tanrı hökmüne zidd hərəkətlər etməyin. Şəxsi büdcənizdə artım gözlənilir.

XƏRÇƏNG - Gün ərzində büdcənizdə irəliləyiş mümkün olsa da, qıdadən zəhərlənmə ehtimalınız da var. Bir az diqqətli olun. Uzaq yola çıxmayıñ, məhkəmə və sənədləşdirmə işlərini mümkün qədər təxirə salın.

ŞİR - Astroloji təyinatlara görə, gün ərzində büyük işlər görecəksiniz. Neticənin uğurlu olacağını nəzərə alıb əzmkarlığınıza dəha da artırımlısınız. Amma alıǵığınız təkliflər düşünmədən razılıq da verməyin.

QIZ - Qarşınızda adı bir gün durur. Yalnız gündəlik iş və bir qədər utopik müzakirələrə vaxtinizi ötürəcəksiniz. “Hər şeyi bilən yalnız Allahdır” prinsipinə qarşı unutqanlıq etməyin. Bu gün səfərə çıxmayıñ.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, saat 12-ye qədər bütün riskli və yeni işlərinizi təxirə salasınız. Əks təqddirdə cəhdleriniz daha çox boşça çıxa bilər. Sonrakı saatlarda isə ulduzlar şanslarını artıracaq. Uzaq səfərlər də səmərəlidir.

ƏQRƏB - Hansısa böyük uğursuzluqla rastlaşacağınızı ağılnıza getirməyin. Lakin nə vaxtsa buraxdıığınız səhv'lərə görə müəyyən gərginliklə üzləşə bilərsiniz. Bu gün şəxsi işlərinizdə müsbət dönüše nail olacaqsınız.

OXATAN - Daxili telatümlərini azaltmaq üçün əsas gücünüzü istirahətə yönəldin, ələlxüsəs axşam saatlarını. Doğma kəslərinin yanında, əyalətlərimizdə dincəlməye çalışın. Səhv'lərinizi etiraf etməkdən çəkinməyin.

ÖĞLAQ - Ümumən uğurlu bir gün yaşa-caqsınız. Qarşınızda duran böyük planları reallaşdırmaq üçün həmkarlarınıñ köməyindən istifade edin. Günün ikinci yarısı maraqlı təkliflər ala bilərsiniz. Uzaq səfərə çıxmayıñ.

SUTÖKƏN - Kosmik mənzərə səmərəsiz bucaqda olduğundan daha çox səhhətinize (xüsusi də əsəblərinizə) fikir verməlisiniz. Bunu bacardığınız təqddirdə qalan işləriniz, qənaətbəxş olacaq. Büdcənizdə artım da gözlənilir.

BALIQLAR - İnsanlardan bu qədər gileyli olmayıñ sizə günah yazdırı bilər. Bundansa etrafdaçılarla ümumi dil tapmağa çalışın. Ali məqsədlərinizə çatmaqdə əzmkar olun. Böyüklərin məsləhətini qulaqardına vurmayıñ.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Tək qadın yanğıñ söndürən

Pakistanda yaşayan 25 yaşılı Şəziyə Pərvin adlı qadın bütün qayda-ları yixaraq ölkəsin-dəki ilk qadın yanğınsöndürən olub. Kiçik bir kənddə ya-şayan Ş.Pərvin iş nə-qədər çətin olur-sa-olsun, qadınların kişilərlə çalışıa biləcəyini göstərmək üçün yanğınsöndürən olmaq istədiyini açıqlayıb. O, üz-məyi, yanğını söndürməyi, ipə evlərin üzerine çıxmağı öyrənib. Genç qadın 600 nəfərlək kişilərdən ibaret qrupun içərisində işini öyrənə bilən tək qadın olub. Ş.Pərvin Asiyada ilk ve tek qadın yanğınsöndürən olduğunu düşündürüyüñ deyib.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

İlk ve tek kadın itfaiyeci

600 Kişi
ARASINDAN SEÇİLDİ

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ

Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.300

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

“Yeni Müsavat”ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.